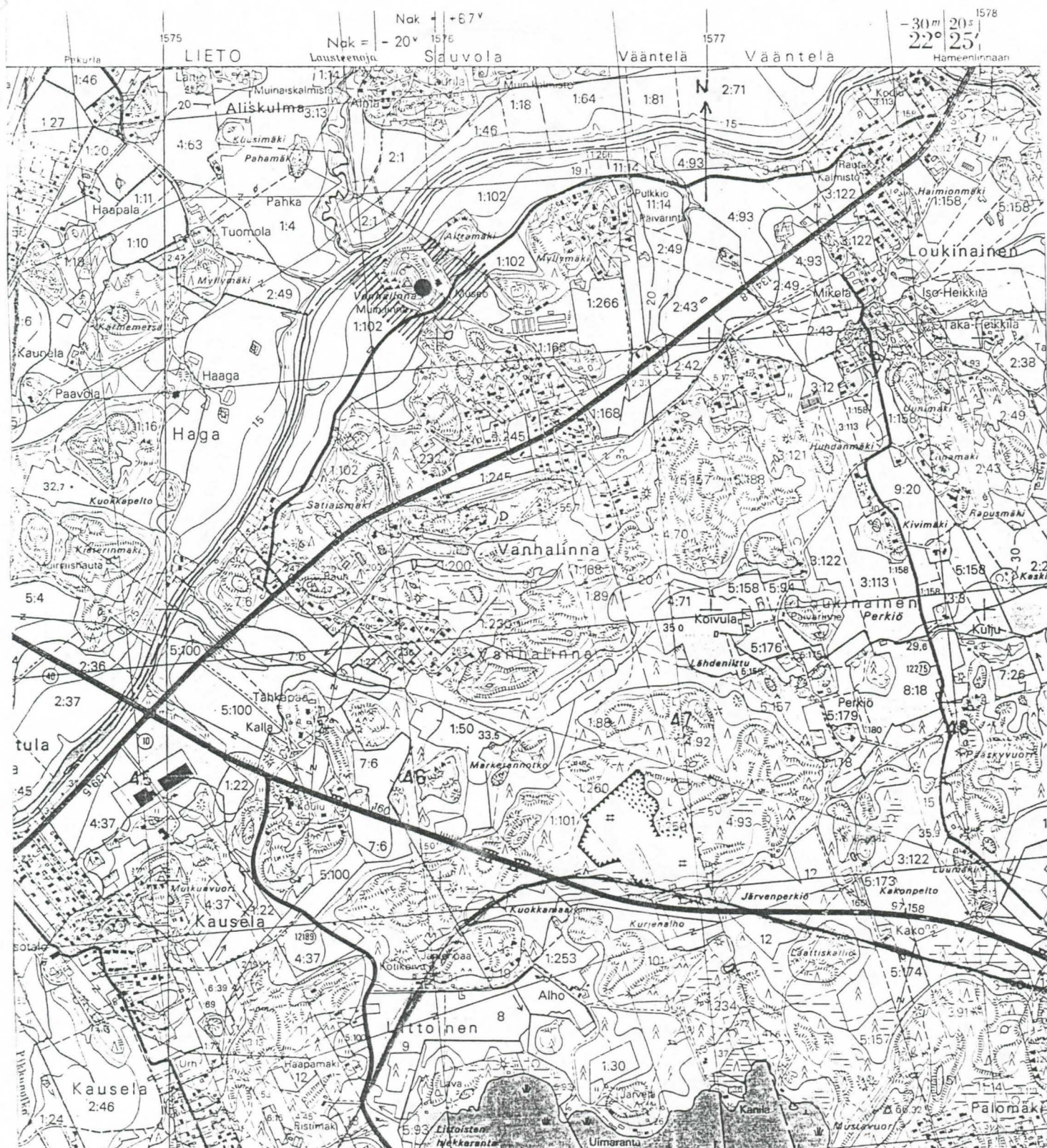

Kertomus Liedon Vanhalinnan linnavuoren ympäristön inventoinnista ja
koetutkimuksista 1.5. -31.7. ja 13.-26.10.1992

Turun yliopiston arkeologian osasto

Minna Hautio
Ulla Lähdesmäki

Ote peruskartasta 1043 12 (Littoinen) mk 1:20000

Lieto, Vanhalinna, linnavuori. Linnavuoren ympäristön inventointi 1992.
Koekaivausalue ● Pintapoiminta-alue

Lieto, Vanhalinna, linnavuori

Linnavuoren ympäristön inventointi ja koetutkimukset 1.5.-31.7. ja
13.10.-26.10.1993.

kunta: Lieto

kylä: Vanhalinna

tila: Vanhalinna Rno 1:102, omistaja Turun Yliopistosäätiö,
Yliopistonkatu 24 20100 Turku

peruskarttalehti: 1043 12 (Littoinen)

koordinaatit: x= 6709 20

y= 1575 90

löydöt: TYA 552:1- 200

valokuvat: TYA 19785-19872

diapositiivit: TYA 246:1-22

aikaisemmat dokumentit: M. Huurre, Liedon inventointikertomus 1957;
MVRHA 22423 093 / 1-14 Hj. Appelgrenin ja J.
Rinteen kaivausten kartta-aineisto; Salo,
Kertomus vuoden 1957 kaivauksista; Sarasmo,
kertomus Liedon Vanhalinnan linnavuoren
kaivauksista 1958; Sarasmo, Kertomus erillisen
röykkiön kaivauksista Liedon Vanhalinnan
linnavuorella 1958; Sarasmo, Kertomus Liedon
Vanhalinnan linnavuoren kaivauksista 1959;
Sarasmo, Liedon Vanhalinnan linnavuoren
kaivauksista 1960; Varis, Kaivausmuistiinpanoja
Liedon Vanhaltalinnalta vuonna 1962; Luoto,
Lieto, Vanhalinna 1968, Venevalkama, Tietoja
kaivauksista; Luoto, Kertomus kaivauksista, jotka
suoritettiin Turun yliopiston arkeologian
laitoksen toimesta Liedon Vanhallalinnalla 1970;
Luoto, Kertomus kaivauksista Liedon Vanhalla-
linnalla 1971; Luoto, Lieto, Vanhalinna 1972,
Lakitasanne, Kaivauskertomus; Luoto, Lieto,
Vanhalinna 1973, Itärinne;
Luoto, Lieto, Vanhalinna 1973, Itärinne; Luoto,
Lieto, Vanhalinna 1973, Laki; Luoto, Lieto,
Vanhalinna 1973, Etärinne; Luoto, Lieto,
Vanhalinna 1974, Lakitasanne; 1974 Esi- ja
keskusvarustus, Luoto, Lieto, Vanhalinna 1975,
Laki; Luoto, Lieto, Vanhalinna 1972-1973,
Pohjoistasanne; Masonen, Hämeen Härkätie 1988.
Liedon Vanhalinnan yksityistie. Kaivausraportti

aikaisemmat löydöt: 12.-13.7.1988. Turun tie- ja vesirakennuspiiri.
KM 2497:1-15, 2670:1-26, 5452:1-80, 14318:1-458, 14644:1-2971, 17469:160, 17470:1-132, 17471:1-820, 18138:1-375
TYA 4:1-229, 23:1-275, 38:1-571, 74:1-763, 76, 77:1-421, 84:1-327.

kertomus sisältää 13 sivua ja 13 liitettä

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO

- 1.1. Aikaisemmat arkeologiset tutkimukset ja inventoinnit Vanhalinnassa
- 1.2. Vanhalinnan topografia ja ympäristön kuvaus
- 1.3. Vuoden 1992 kenttätutkimusten tavoite ja alue
- 1.4. Tutkimusmenetelmä

2. KOETUTKIMUKSET LINNAVUOREN KAAKKOISRINTEELLÄ

- 2.1. Koekuopat
- 2.2. Koeoja
- 2.3. Havaintojen ja löytöjen tulkinta

3. LINNAVUOREN YMPÄRISTÖN PELTOALUEIDEN TUTKIMUS

- 3.1. Pintapöimintalöydöt
- 3.2. Pelloalueiden koekuopitus
- 3.3. Havaintojen ja löytöjen tulkinta

LIITTEET

1. Luettelo kartoista
2. Luettelo mustavalkonegatiiveista
3. Luettelo diapositiiveista
4. Luettelo koekuoppahavainnoista ja maanäytteistä
5. Luettelo hiilinäytteistä
6. Luettelo makrofossiileista; TF Terttu Lempiäinen
7. Keramiikan esiintyminen kaakkoisrinteen koekaistassa
8. Palaneen saven esiintyminen kaakkoisrinteen koekaistassa
9. Keramiikan ja palaneen saven esiintyminen kaakkoisrinteen koekuopissa
10. Pelloalueiden pintapöiminnan keramiikkalöydöt
11. Pelloalueiden pintapöiminnan pii- ja kivilajilöydöt
12. Pelloalueiden pintapöiminnan savitiivistelöydöt
13. Pelloalueiden pintapöiminnan rautakuonalöydöt

1. JOHDANTO

1.1. Aikaisemmat arkeologiset inventoinnit ja tutkimukset Vanhalinnassa

Liedon Vanhalinnan kylän Vanhalinnan yksinäistila (Rno 1:102) ja sen alueella sijaitseva muinaislinna sijaitsevat Aurajokilaaksossa n. 8 km nykyisestä jokisuusta itään. Alueelta tunnetaan runsaasti kiinteitä muinaisjäänneksiä. Vanhalinnan tutkimukset pohjautuvat 1780-luvulle, jolloin H.G.Porthan kiinnitti huomiota paikan nimeen. Ensimmäiset kenttätutkimukset Vanhalinnalla suoritti Hj. Appelgren vuosina 1886 ja 1889. Näitä seurasivat Juhani Rinteen kaivaukset vuonna 1908 ja 1909. Arkeologiset kaivaukset käynnistyivät uudelleen vuonna 1957 tilan siirryttyä lahjoituksena Turun yliopiston omistukseen. Kaivauksia tehtiin pääasiassa muinaislinnan laella v. 1957-60, 1962, 1964, 1967-1975. Kaivauksin tutkitun alueen laajuus on 1696 m², josta n. 30 % on kaivettu kulttuurikerroksen pohjaan asti. Tutkittu alue on n. 50 % koko linnavuoren arvioidusta kulttuurikerroksesta.

Liedon kunnan arkeologisen inventoinnin suoritti Matti Huurre vuonna 1957 Muinaistieteellisen toimikunnan työnä. Muinaislinnan lähiympäristöstä hän mainitsee seuraavaa: "Linnavuoren juurella, Aurajoen rannalla olevalla pellolla on selvä, melko laaja palaneen maan alue, josta löytyi palanutta savea, mutta ei muuta." Inventointikartassa liitteenä olevasta, käsivaralla piirretystä kartasta käy ilmi palaneen maan summittainen sijainti linnavuoren länsipuolella jokirannassa. Huurre mainitsee inventointikertomuksessaan myös kaatuneen kuusen juurakosta löytämänsä, tarkemmin ajoittamattomat huonolaatuiset ja rapautuneet keramiikanpalat, "jotka olivat peräisin tasapohjaisesta, luultavasti aivan koristeettomasta, ei kovin suuresta astiasta". Huurre kutsuu paikkaa Riihikallion notkoksi ja mainitsee sen sijaitsevan Vanhalinnan kartanosta n. 300 m etelään. Lisäksi Vanhalinnan kartanon mailla sijaitsevan ns. rusthollarin tuvan kivijalasta Huurre löysi irtolöytöinä kivesineitä. Rusthollarin tupa sijaitsee em. keramiikan löytöpaikasta vielä n. 150 m etelään.

Vanhalinnan muinaislinnan eteläpuolta sivuaa Hämeen Härkätie, jonka varrella tehtiin arkeologisia koetutkimuksia vuonna 1988. Jaakko Masonen suoritti koetutkimuksen Turun tie- ja vesirakennuspiirin toimesta 12.-13.7.1988 kaivaen koekaistan Härkätien poikki linnavuoren eteläpuolella.

Vanhalinnan muinaislinnan tutkimusaineistoista on julkaistu seuraavat teokset: Hj. Appelgren, Suomen muinaislinnat. SMYA XII, 1891; J. Rinne Suomen keskiaikaiset mäkilinnat I, 1914 ja J. Luoto, Liedon Vanhalinnan mäkilinna. SMYA 87, 1984. Muista laajoista Vanhalinnaa sivuvavista tutkimuksista mainittakoon J. Masosen väitöskirja Hämeen Härkätie. Synty ja varhaisvaiheet. Tiemuseon julkaisuja 4. 1989 sekä J. Luodon Liedon esihistoria. Liedon historia 1. 1988.

Linnavuoren laella suoritettujen tutkimusten perusteella linnavuorta on käytetty asuinpaikkana jo ainakin pronssikaudella. Linnoituskäytössä se oli rautakaudella ja varhaiskeskiajalla. Rautakaudella käyttö ajoittuu Luodon mukaan kolmeen periodiin: n. 500- 800 jKr., 1000-1150 jKr. ja 1200 - 1370 jKr. Linnavuori jää käytöstä keskiajan alussa eikä sitä enää kunnosteta ja ylläpidetä linnoitustekniikan kehittyttyä ja toiminnan painopisteen siirryttyä Aurajokilaakson suuhun.

1.2. Vanhalinnan topografia ja ympäristön kuvaus

Vanhalinnan muinaislinna sijaitsee vuorella, joka kohoaa 54 m merenpinnan yläpuolelle. Se erottuu selkeästi Aurajoen halkomalla savikkotasangolla, jota reunustavat matalammat havumetsää kasvavat kalliomäet. Savikot ovat nykyisin viljeltyjä jokirantaan asti. Tasankoa halkoo lounais-koillisen suunnassa Hämeen Härkätie, jonka reitti kulkee Vanhalinnan luona Aurajoen suuntaisena. Linnavuoren koillispuolella kohoaa matalampi Aittämäki. Vanhalinnan tilan (vanhimmat tunnetut asiakirjamaininnat vuodelta 1438) rakennukset sijaitsevat välittömästi linnavuoren

juurella vuoren ja Aittamäen välissä. Linnavuoreen rajautuvan länsipuolen peltoalueen korkeus on n. 10-20 m mpy ja etelä- sekä itäpuolen peltoalueen korkeus 20-25 m mpy. Ajanlaskun alussa Aurajoen suu sijaitsi Vanhalinnan tienoilla H. Mansikkaniemen mukaan (1988).

Vanhalinnan linnavuoren lähiympäristöstä Aurajoen länsipuolelta tunnetaan esihistoriallisia kalmistoja kaikilta niiltä ajanjaksoilta, joina Vanhalinnaa on käytetty puolustus- ja pakopaikkana (mm. Liedon Pahkan Pahämäki, Liedon Sauvala, Liedon Ristinpelto, Liedon Loukinainen). Lisäksi linnavuoren lounaispuolella n. kilometrin etäisyydellä linnavuoresta sijaitsevat pronssikauden löytöpaikat Liedon Kotokallio ja Kaarinan Keetterinmäki.

1.3. Vuoden 1992 kenttätutkimusten tavoite ja alue

Aikaisemmat arkeologiset tutkimukset Vanhalinnan alueella ovat kohdistuneet lähes kokonaan linnavuoren lakialueelle. Vähäisiä koetutkimuksia on tehty linnavuoren etelärinteellä 40 m korkeuskäyrän tuntumassa sekä linnavuoren luoteispuolella jokirannassa sijaitsevassa kosteassa notkelmassa. Koetutkimukset olivat suppeat eivätkä niiden tulokset selvittäneet kyseisten alueiden mahdollista käyttöä tai yhteyttä muinaislinnaan.

Muinaislinnan tutkimusten havainnot ja tulokset osoittavat, että Vanhalinna on ollut asutuksen piirissä ainakin pronssikaudelta varhaiskeskiajalle; se toimi rautakauden lopulla ja varhaiskeskiaikana merkittävänä linnoituksena ja jo keskisellä rautakaudella pako- ja puolustuspaikkana. Pahkan ja Sauvalan kylien alueella Aurajoen länsirannalla linnavuorta vastapäätä Jukka Luoto on kartoittanut maan fosforipitoisuutta 1970-luvun alussa tavoitteenaan selvittää linnavuorta ympäröineen asutuksen sijaintia ja laajuutta. Kartoituksen seurauksena löydettiin asuinpaikka- ja kalmistoalue Liedon Pahkan Pahämäki, joka on toistaiseksi lähin tunnettu asuinpaikka ja kalmisto Vanhalinnaan nähden.

Vanhalinnan linnavuoren suhde sen välittömään ympäristöön on kiinnostava kysymys, koska Vanhalinnaan liittyy merkittävä rautakautinen organisaatioprosessi. Alueella aloitettiin vuonna 1992 uudet arkeologiset tutkimukset, joiden avulla pyritään selvittämään linnavuoren välittömän ympäristön (Aurajoen itäpuolella) mahdollista esihistoriallista käyttöä, suhdetta muinaislinnaan ja Aurajokilaakson asutukseen. Systemaattisella perustutkimuksella pyritään selvittämään Vanhalinnan käyttäjäyhteisön laajuutta ja sijoittumista lähiympäristöön sekä löytämään mahdollisia merkkejä asuinpaikasta tai rautakauden lopun ja varhaiskeskiajan linnoituksen talous- ja huoltorakennuksista. Oletuksena oli, että linnavuoren viimeisten käyttöjaksojen aikana sotilaallinen toiminta oli siinä määrin kontrolloitua ja organisoitua, että tarvittiin varsinaista linnavuoren varustusta suurempaa asutus- ja huoltokokonaisuutta mahdollisimman lähellä itse linnoitusta.

Tutkimukset kuuluivat Turun yliopiston arkeologian osaston kenttätö-ohjelmaan. Vanhalinnan tilan ja siihen kuuluvan muinaislinnan alueen omistaa Turun Yliopistosäätiö, joka ylläpitää tilan rakennuksissa toimivaa Vanhalinnan museota. Arkeologiset kenttätöet suoritettiin 1.5.-31.7. 1992 museon intendentin tutkija Ulla Lähdesmäen valvonnassa ja kenttätöön johtajana toimi Vanhalinnan museon valtionhallinnon harjoittelija HuK Minna Närhi. Mittaustehtävissä avustivat lisäksi HuK Marja Sipilä ja fil.yo Jari Hautio. Lisäksi Turun seudulla toimiva museoviraston muinaisjäännösten hoitoryhmä työskenteli Vanhalinnassa kesällä 1992; ryhmä osallistui mittauksiin sekä koekuopituksiin. Pintapoiminnan jälkeen peltoalueilla suoritettiin koekuopitus 13.-26.10.1992. Kenttätöet kestivät 12 viikkoa; pintapoiminnan osuus oli 8 viikkoa. FT Terttu Lempiäinen analysoi makrofossiilit linnavuoren kaakkoisrinteen koetutkimusalueilta otetuista maanäytteistä.

Vuonna 1992 tutkimuksen kohteeksi otettiin linnavuoren kaakkoisrinne sekä vuorta välittömästi ympäröivät peltoalueet. Kaakkoisrinteen tutkimista perusteltiin sillä, että oletukset rinteellä sijaitsevista sisäkkäisistä puolustusjärjestelmistä perustuivat pääasiassa Juhani Rinteen tekemiin ylimalkaisiin havaintoihin. Koetutkimuksin pyrittiin järjestelmällisesti selvittämään mahdollisten muinaisjäännösten olemassaolo muinaislinnan loivimmalla rinteellä ja sen juurella.

1.4. Tutkimusmenetelmä

Vanhalinnan linnavuoren ympäristön inventointiin sovellettiin ns. intensiivistä inventointia, jossa selvitetään suppeahkon alueen muinaisjäännöskanta mahdollisimman kattavasti peltoalueiden systemaattisella pintapoiminnalla ja peltojen sekä metsäsaarekkeiden koekuopituksella. Pintapoiminnan avulla pyrittiin silmämääräisellä pellon pinnan tarkastelulla havaitsemaan irtaimia muinaisjäännöksiä ja mahdollisten kiinteiden muinaisjäännösten pellon pintaan maanmuokkauksen yhteydessä nousseita merkkejä kuten maan värjäytymiä, esineitä tai niiden katkelmia. Pintapoiminnan jälkeen havaintoja on tarkoitus täsmentää systemaattisella koekuopituksella peltoalueella. Tällä tavoin havaitut esihistoriallisiksi tulkitut löytökeskittymät/löytöalueet voidaan myöhemmin kaivaa tasokaivauksena.

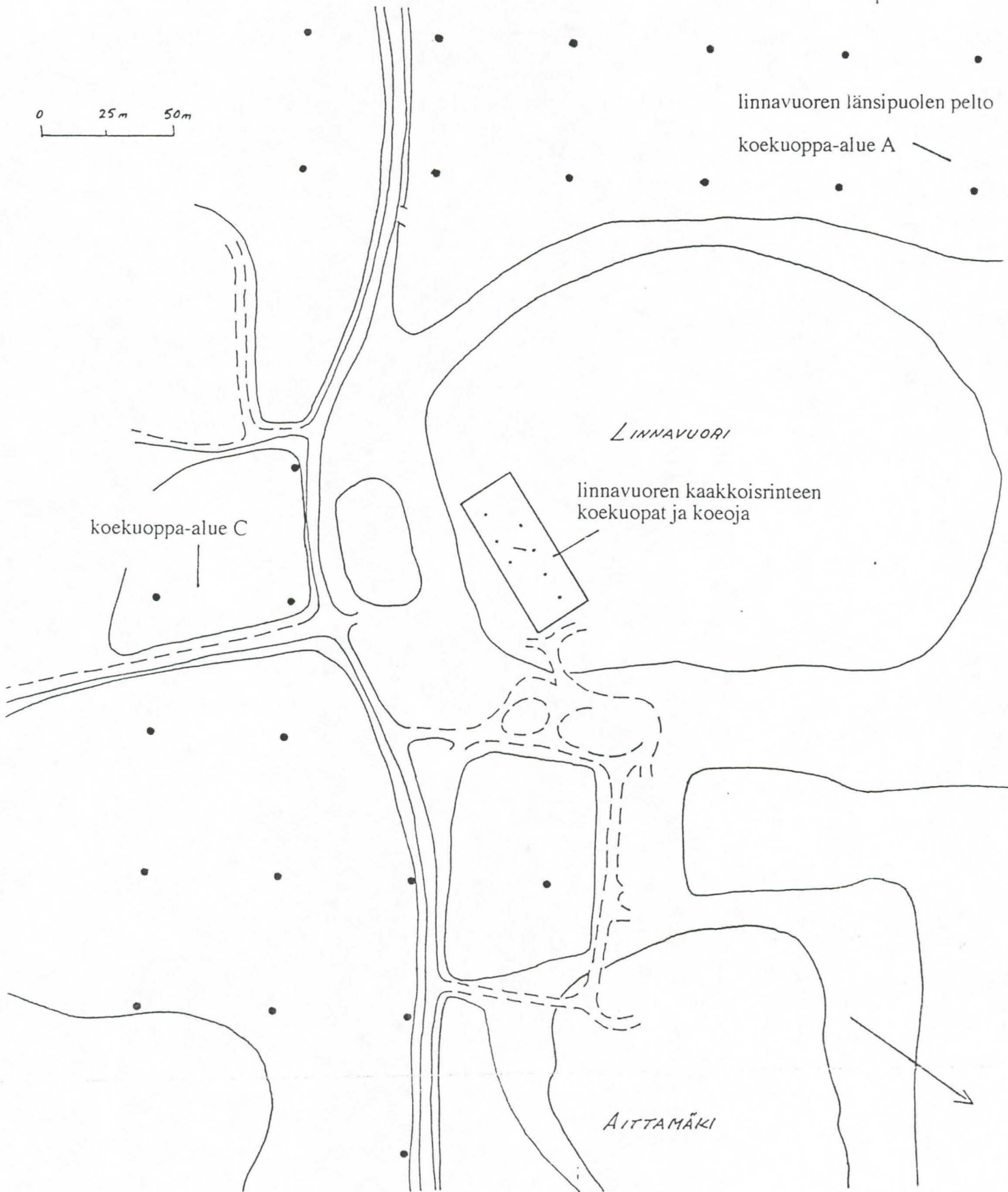
Linnavuorta ympäröivät peltoalueet tutkittiin pintapoimintamenetelmällä siten, että tutkittava alue paalutettiin 10 x 10 metrin ruutuihin. Koko ruudun alue käveltiin järjestelmällisesti läpi ja maanpintaa tarkkailtiin silmämääräisesti. Esinelöytöjen kuten keramiikan ja piiesineiden löytöpaikat dokumentoitiin erikseen, massalöydöt, kuten savitiiviste, iskokset ja rautakuona dokumentoitiin ruuduittain. Tutkittavaksi alueeksi määriteltiin linnavuoren välitön lähiympäristö. Alue levittäytyy noin 70 - 100 metrin säteelle linnavuoresta ja pintapoiminta suoritettiin n. 50100 m² alueella. (Kartta 1)

Peruslinja mitattiin Vanhalinnan päärakennuksen pihaan siten, että voitiin varmistaa linjan pysyvä sijoittaminen maastoon. Tästä syystä linjaa ei voitu sijoittaa pelloille, jotka ovat aktiivisessa viljelyksessä. Linja merkittiin maastoon pysyvällä paalutuksella. Peruslinjan alkupisteeksi valittiin x= 3000, y=2000. Peruslinja on merkitty alkupisteestä luoteeseen.

Korkeuspiste siirrettiin maastoon Aittamäellä sijaitsevasta rautaputkella merkitystä korkeuspisteestä nro 282 (23,73 m mpy, x 6709 332 y 576 035). Siirretty koetutkimusten korkeuspiste sijaitsee linnavuorelle johtavan polun keskellä olevassa latteassa maakivessä (merkitty keltaisella maalilla). Pisteiden korkeus on 32,47 m mpy.

Linnavuoren kaakkoisrinnettä tutkittiin koekuoppien avulla (7 kpl 50 x 50 cm ruutuja). Linnavuoren kaakkoisrinne on lehtipuuvaltaista tiheää metsikköä. Kasvillisuutta ei ryhdytty karsimaan tai harventamaan, koska alueella kasvaa harvinaisia kasveja. Siksi rinteeseen mitattiin oma peruslinja paikkaan, missä näkyvyys kaikkiin suuntiin oli parhain. Kaakkoisrinteen koeruutukoordinaatisto kiinnitettiin yleiskarttaan ja peltoalueiden koordinaatistoon kulmamittauksella pihapiirin rakennuksista. Koekuoppien lisäksi kaakkoisrinteeseen avattiin 0,5 x 3 metrin koeoja linnavuorelle nykyisin johtavan polun poikki. Tarkoituksena oli tutkia selvästi pengerretyn polun muodostumista. Koeojan koordinaatit ovat yhteensopivat koekuoppien koordinaattien kanssa.

Koekuopat ja -oja kaivettiin lastalla ja maa seulottiin, koska löytöjen todennäköisyyttä pidettiin suurena. Koekuopista piirrettiin ja valokuvattiin yksi profiili ja tarvittaessa välitaso. Kaikki koeojan profiilit ja seitsemän tasoa piirrettiin ja valokuvattiin. Koeoja ja koekuopat täytettiin koekaivauksen jälkeen.

Kuva 1. Lieto, Vanhalinna, linnavuori. Linnavuoren ympäristön inventointi ja koetutkimukset 1992. Kenttätyöraportissa käytetyt tutkimusalueitten nimet.

2. KOETUTKIMUKSET LINNAVUOREN KAAKKOISRINTEELLÄ

2.1. Koekuopat

Linnavuoren kaakkoisrinteeseen avattiin kymmenen metrin välein seitsemän koekuoppaa (50 x 50 cm), jotka merkittiin maastoon paaluilla. Koekuopat kaivettiin niin syvälle, että saavutettiin selvästi koskematon mineraalimaakerros tai peruskallio. Kaikki maa seulottiin.

Koekuoppa 490/500

Ohuen pintaturpeen poiston jälkeen esille tuli runsaasti pieniä kiviä. Maassa ei havaittu kulttuurimaan tunnusmerkkejä; kivikerros dokumentoitiin, koska se sijaitsi lähellä linnavuorelle nykyisin johtavaa polkua, eikä ollut varmuutta siitä, oliko kiveys tarkoituksellinen ja mahdollisesti polun rakenteeseen liittyvä. Kiviet poistettiin ja niiden alta tuli esille hiekkainen multamaa, joka oli vailla merkkejä kulttuurimaasta. Koeruudusta löydettiin palaneen saven siruja 6,98 g (12 kpl).

Koekuoppa 500/500

Maata peittävä pintaturve oli paksu ja karikkeinen ja siinä oli runsaasti resentiä lasia, tiilenpaloja ja rautanauvoja. Pintaturpeen alta paljastui runsaasti kiviä sekä nokimaata. Nokimaasta löytyi 5 saviastianpalaa ja 25,12 g (26 kpl) palaneen saven, mahdollisesti savitiivisteiden siruja sekä rautaesineiden katkelmia.

Koekuoppa 510/500

Koekuopan pintaturve ja hiekkainen multamaakerros olivat ohuita, eikä merkkejä nokimaasta tavattu. Kuopasta löydettiin 17,30 g (26 kpl) palaneen saven, mahdollisesti savitiivisteiden siruja.

Koekuoppa 520/500

Koekuoppa sijaitsi aivan linnavuorelle johtavan polun alaosassa, kivisen portin tuntumassa. Pintaturpeen alla olevassa hiekkaisessa multamaassa oli runsaasti resentiä tiilimurskaa. Multamaakerroksen alla oli selvä nokimaakerros, jossa oli palaneen saven siruja 39,37 g (112 kpl) ja yksi lasitettu keramiikanpala.

Koekuoppa 480/510

Koekuoppa oli löydötön ja vailla merkkejä kulttuurikerroksesta.

Koekuoppa 490/510

Koekuopassa ei ollut merkkejä kulttuurikerroksesta. Hiekkaisesta multamaakerroksesta saatiin talteen yksi saviastianpala, yksi lasitetun keramiikan pala ja 5,88 g (26 kpl) palaneen saven siruja.

Koekuoppa 500/510

Koekuoppa sijaitsi linnavuorelle johtavan polun mutkassa, suuren lattean kiven vieressä. Pintaturvetta ei ollut polun kulumisesta johtuen juuri lainkaan. Koekuopasta paljastui tiivis kiveys, jonka alta ja seasta löydettiin nokimaata, 3 saviastianpalaa ja 3 sirua palanutta savea (1,34 g).

2.2. Koeoja

Koekuoppien noki- ja likamaahavainnot tehtiin linnavuorelle johtavan polun läheisyydestä ja sen vuoksi päätettiin kaivaa kapea koeoja polun poikki. Tarkoituksena oli selvittää polun rakennetta ja sitä onko nykyinen rinteiden pengerrys polun kohdalla mahdollisesti esihistoriallinen. Koeojan pituudeksi määriteltiin kolme

metriä ja leveydeksi puoli metriä. Koeoja kiinnitettiin koekuoppakoordinaatistoon. Kaivaus suoritettiin lastalla ja kaikki maa seulottiin.

Ensimmäisessä kerroksessa havaittiin runsaasti soran- ja pikkukivien sekaista multaista hiekkamaata erityisesti koeojan kaakkoispäässä. Tässä täytemaalta vaikuttavassa kerroksessa oli runsaasti tiilenpaloja ja taottuja, lyhyitä nauloja. Luoteispäässä tuli likamaa esille jo ensimmäisessä kerroksessa, josta löydettiin yksi keramiikanpala. Toisessa kerroksessa kivet vähenivät. Täytemaata oli vielä kaakkoispäässä. Löydöt siellä olivat samanlaisia kuin ensimmäisen kerroksen täytemaassa. Koeojan keskiosasta ja luoteispäästä löydettiin keramiikkaa ja havaittiin lika- ja nokimaata.

Kolmannen kerroksen loppuun mennessä karkea täytemaa loppui myös kaakkoispäästä. Likamaa kattoi lähes koko koeojan. Luoteispäässä saavutettiin jo puhdas hiekka. Luoteis- ja keskiosissa oli useita suurehkoja kiviä. Koeojan keskeltä hieman luoteispäätyn päin oli puoli metriä leveä nokimaakeskittymä. Keramiikkaa ja savitiivistettä löytyi runsaasti. Keskeltä kaakkoon löytyi useita suuria paloja karkeasekoitteista, vaaleanruskeaa, tasapohjaista, suorareunaista tai lievästi s-profiloitua keramiikkaa, joka oli yleisin keramiikkatyyppi koko koekaivausalueella. Mustaa kiiltäväpintaista keramiikkaa esiintyi erittäin vähän eikä löytöaineistossa ollut yhtään koristeltua palaa. Kolmannessa kerroksessa savitiivisteiden määrä lisääntyi edelleen.

Neljäs kerros päätettiin kaivaa kahdessa osassa, koska lika- ja nokimaakerroksen pohjan lähestyminen oli havaittavissa. IV A-kerroksessa kaakkoispäästä paljastui voimakas nokimaakerros, jossa oli runsaasti keramiikkaa. Luoteispään vahvassa nokimaakeskittymässä havaittiin jonkinverran palanutta luuta. Aivan luoteisin pää oli vaaleaa puhdasta hienoa hiekkaa. Suuria kiviä esiintyi edelleen luoteis- ja keskiosissa. Savitiivistettä oli aiempaa runsaammin, lähinnä keski- ja kaakkoisosiin keskittyneenä. IV B-kerroksessa kaakkoispään nokimaa-alue oli pienentynyt ja puhtaan hiekan alue ulottui jo selvästi yli puoleenväliin koeojaa. Luoteispuolen nokimaakerros oli loppunut. Löytöjä tuli edelleen kaakkoispäästä.

Myös viides kerros kaivettiin kahtena osana. Luoteisosan puhtaan hiekan aluetta ei enää kaivettu. V A-kerroksessa nokimaa oli hävinnyt myös kaakkoispäästä, mutta siellä oli edelleen likaamaaläikkä, josta tuli löytöjä. Puhtaan hiekan alue laajeni myös kaakkoispäähän. V B-kerroksessa likamaa ja löydöt olivat loppuneet koko koeojasta. Puhtaaseen hiekkaan kaivettiin lapiolla koepistoja, joissa ei havaittu merkkejä likamaasta.

2.3. Havaintojen ja löytöjen tulkinta

Tarkasteltaessa koeojan länsi- ja itäprofiileja havaittiin selvästi, että rautakautisia löytöjä sisältänyt lika- ja nokimaakerros ei ollut samansuuntainen nykyisen maanpinnan kanssa. Maastoa on pengerretty ilmeisesti polkua tehtäessä soran- ja pikkukivien sekaisella multamaalla. Pengerrys on tapahtunut rautakauden jälkeen, koska täytemaassa oli tiilenkappaleita. Tiiliaines ei kuitenkaan ollut terävasärmäistä eikä kovin lujaa, joten se voi olla hyvinkin vanhaa. Mitään selkeästi ajoittavia löytöjä ei täytemaassa ollut. Koska täytemaakerros sijaitsee niin tiiviisti rautakautisen kulttuurikerroksen päällä eikä rautakautisessa kerroksessa tai kerrosten välillä ole resentejä häiriöitä, on mahdollista olettaa, että nykyinen polku olisi pengerretty jopa jo keskiajan alussa. Mahdollista tietenkin on, ettei linnavuorella ole liikuttu ennen nykyisen polun pohjustamista uudemmalla ajalla ja siksi resentejä häiriöitä ei ole päässyt syntymään. Koeojan havaintojen perusteella polku ei rautakaudella ollut nykyisen muotoinen. Reitti ylös vuoren laelle on ehkä sijainnut eri paikassa tai polku on ollut pengertämätön. Koeojaa tullaan myöhemmin laajentamaan.

3. LINNAVUOREN YMPÄRISTÖN PELTOALUEIDEN TUTKIMUS

3.1. Pintapoitimintalöydöt

Pintapoitiminta aloitettiin kaikilla linnavuoreen rajautuvilla pelloalueilla. Pintapoitiminta suoritettiin loppuun vuoren itäpuolella sijaitsevilla pihapelloilla ja eteläpuolella sijaitsevilla pienillä pelloalueilla. Linnavuoren länsipuolen ja kaakkoispuolen laajoilla pelloalueilla pintapoitiminta suoritettiin n. 70-100 m etäisyydelle vuoresta. Pintapoitimintaa tullaan myöhemmin jatkamaan.

Peltomaa oli voimakkaan savipitoista. Pelloissa ei havaittu niiden vaaleanharmaasta yleisväristä poikkeavia värjäytymiä tarkasteltaessa aluetta linnavuoren laelta. Peltujen korkeus merenpinnasta oli 10 - 24 m. Tutkimus aloitettiin kun pellot oli kylvetty rypsil. Kartanon pihapiirissä sijaitseva pieni pello tutkittiin tosin sen ollessa vielä kynnöksenä. Pintapoitiminta-aika oli lähes sateeton; havaintojen teko kuivasta pellon pinnasta oli hyvin vaikeaa.

Pellon pinnassa havaittiin koko tutkimusalueella runsaasti sekundaarista nuorta rauta- ja lasiaineistoa. Lisäksi havaittiin lasitettujen punasaviastioiden palasia. Tiilijätettä esiintyi kaikkialla. Osa tiilestä oli kovaa, terävasärmäistä ja syvän punaista. Myös huonolaatuista, oranssia ja melko haurasta tiiltä esiintyi. Osa tiilenkappaleista oli niin huonosti palanut ja sisältä harmaata, että ne muistuttivat esihistoriallisiksi tulkittavaa savitiivistettä. On luultavaa, että osa savitiivisteeksi arvioiduista kappaleista ovat huonosti palaneen tiilen sisäosia. Tällaisia pintapoitimintalöytöjä ei luetteloitu, mutta niiden määrä ruuduittain dokumentoitiin. Suurin ja yhtenäisin alue, jossa sekundaaria aineistoa esiintyi, on linnavuoren lounaispuolen pellolla. Se rajautuu Härkätiehen ja länsiosasta koordinaatteihin $x = 2120$, $y = 2740$ - $x = 2050$, $y = 2790$. Sekundaarin aineistoon alue jatkui myös tutkitun alueen eteläpuolelle. Pienempi häiriöalue sijoittuu kartanon pihapellolle ($x = 2010$ - 2060 , $y = 3000$ - 3080) ja varsinkin sen kartanonpuoleiseen päähän. Siihen näyttää ajetun suuret määrät talousjätettä, erityisesti lasia ja posliinia sekä tiiltä.

Sekundaarin aineiston lisäksi pelloalueiden pinnasta havaittiin useita aineistoja, jotka tulkittiin esihistoriallisiksi artefakteiksi tai mahdollisiksi artefakteiksi ja joiden löytöalueilla tulee suorittaa koekuopitus tai tarkempi koetutkimus mahdollisen muinaisjäänneksen havaitsemiseksi. Pintapoitimintalöydöt eivät välttämättä indikoivat samalla paikalla sijaitsevaa muinaisjäännettä mm. siksi, että peltoon on voitu ajaa muualta peräisin olevaa maata ja pellonmuokkauksen yhteydessä artefaktit siirtyvät jatkuvasti. Linnavuoren lounaispuolelta ($x = 1999,5$ / $y = 2790,08$) löydettiin sulanut pronssikimpale (TYA 552:85), jossa ei voi havaita täsmällistä esineen muotoa. Vuoren lounaispuolen pellolta saatiin talteen lisäksi ruodollisen panssarinuolenkärjen katkelmaksi tulkittu esine, TYA 552:86 ($x = 2030$ / $y = 2756,70$).

Esihistoriallisiksi määriteltäviä keramiikanpaloja löytyi eniten linnavuoren lounaispuoleiselta pellolta (liite 10). Suurin osa pelloilta poimituista piikappaleista tulkittiin tuluspiiksi tai ne olivat muuten iältään määrittelemättömiä. Joukossa oli kuitenkin muutama piikaavin ja sellaisia iskoksia ja iskuytimiä, joita voidaan pitää lähinnä kivi- tai pronssikautisina. Pronssi- tai kivikautiseksi määriteltyä piitä ja piiesineitä löytyi laajalta alueelta Vanhalinnan kartanon itä-, kaakkois- ja eteläpuolen pelloilta. Matalimmalla sijaitseva piilöytö, kaavin, saatiin talteen 18 m korkeuskäyrän yläpuolelta. (Liite 11)

Kvartsiesineiksi tulkittiin ainakin yksi kvartsikaapimen katkelma. Lisäksi löytyi yksi kvartsiydin ja iskukivi. Kvartsi-iskoksia esiintyi harvakseltaan laajalla alueella. Ne olivat yhtä lukuunottamatta 20 m korkeuskäyrän yläpuolella. Kvartsien levintä on yhtenevä kivilaji-iskosten ja muiksi kuin tuluspiiksi tulkittujen piikappaleiden ja piiesineiden kanssa. Kvartsiartefakteja poimittiin runsaimmin pieneltä linnavuoren etelärinteiden alapuolella sijaitsevalta pellolta. Kvartseja löytyi myös harvakseltaan laajalta alueelta linnavuoren kaakkoispuolen pellolta. Maaston korkeus on näillä alueilla n. 22 m mpy. Kvartsien määrä lisääntyy itäpellolla aivan tutkitun alueen

itänurkassa, lähellä metsäisen saarekkeen eteläreunaa. Metsäsaareke kohoaa 35 m korkeudelle merenpinnasta. Kivilaji-iskoksia löytyi samoilta alueilta kuin kvartsi- ja piiartefakteja. Kivilaji on pääasiassa tummaa porfyriittia. (Liite 11)

Pelloilla havaittiin runsaasti palaneen saven siruja ja paloja, joista osa tulkittiin savitiivisteeksi. Savitiiviste oli erittäin pirstoutunutta ja vaikeasti erotettavissa huonopolttoisesta tiilestä. On todennäköistä, että niissä ruuduissa, joista savitiivistettä on vain muutamia grammoja ja lähiruuduista savitiivistettä ei löydetty lainkaan tai vain satunnaisesti, tiiviste on peräisin huonosti palaneesta tiilestä. Linnavuoren länsipuolen pellon koilliskulmauksessa on kuitenkin selvärajainen ja muita alueita selvästi runsaslöytöisempi savitiivistealue. Se rajoittuu koordinaatteihin x 2210 - 2220 / y 2780 - 2810. Pohjois- ja koillisreunaltaan savitiivistealue ulottuu aivan nykyisen pellon reunaan. Pellon luoteisreuna puolestaan ulottuu rantatörmälle. Aivan pellon reunasta maasto laskee voimakkaasti kohti Aurajokea. Koillisreuna rajoittuu pellon ja linnavuoren väliseen saviseen notkelmaan. Alue on epäilemättä sama kuin Huurteen inventointikertomuksessaan tarkoittama palaneen maan alue vaikkakaan pellossa ei ole enää erotettavissa minkäänlaista yleisharmaasta sävystä poikkeavaa värjäytymää. Savitiiviste on harmaata ja pellonmuokkauksesta johtuen erittäin fragmentoitunutta. Savitiivistealueelta löytyi kolme esihistoriallista keramiikanpalaa, joista kaksi on vaaleanruskeaa ja ne sisältävät melko runsaasti hiekkasekoitetta. Yksi paloista on musta ja kiiltäväpintainen.

Toinen yhtenäinen savitiivistealue rajoittuu koordinaatteihin x 2000 - 2080 / y 2740 - 2800, eli samalle alueelle, missä on voimakas sekundaarisen aineiston keskittymä. Koska alue sisältää myös runsaasti tiiltä, on mahdollista, että savitiiviste on peräisin vajaapolttoisesta tiilestä. Samalta alueelta ovat kuitenkin peräisin myös sulaneen pronssin kimpale, panssarinuolenkärjen katkelma ja esihistoriallisia keramiikanpaloja. Mahdollista on siis myös, että resentin häiriön seassa on jälkiä muinaisjäännöksestä. Savitiivistettä saatiin talteen yhteensä 2491 grammaa. (Liite 12)

Rautakuonaa esiintyi lähes kaaikkialla peltoalueella, kuitenkin siten, että linnavuoren itä- ja koillispuolen pelloilla sitä oli erittäin vähän. Rautakuonaa saatiin talteen yhteensä 2168 grammaa, mutta koska sen ominaispaino vaihtelee suuresti, raskaiden kimpaleiden osuus painottuu kokonaiskuvassa. Rautakuonan ikää tai esiintymisen syytä on vaikea arvioida. Rautakuonaa tiedetään käytetyn pelloilla maanparannukseen, ja peltojen inventoinneissa sitä löydetäänkin yleisesti. Kuonan löytyminen pellolta ei välttämättä merkitse muinaisjäännöksestä. Kuonan sijoittumisesta linnavuoren ympäristön pelloilla voidaan kuitenkin havaita, että alueella, jossa savitiivistettä esiintyy eniten, on myös suhteellisesti paljon rautakuonaa. (Liite 13)

3.2. Peltoalueiden koekuopitus

Pintapoiminnan havainnot osoittivat, että linnavuorta ympäröivillä pelloilla on ainakin kolme aluetta, jotka tulee poiminnan jälkeen koekuopittaa havaintojen tarkentamiseksi. Alueet ovat molemmat savitiivistekeskittymät linnavuoren länsipuolen pellolla jokirannassa ja Härkätien läheisyydessä. Näistä alueista poimittiin myös keramiikkaa. Kolmas alue on edellisiä laajempi 22-24 m korkeuskäyrän tuntumaan sijoittuva kvartsi-pii- ja kivilajiartefaktien löytöalue.

Alueille annettiin tunnukset koekuoppa-alue A (länsipelto, jokiranta), koekuoppa-alue B (länsipelto, Härkätie) ja koekuoppa-alue C (linnavuoren ja Härkätien eteläpuoleinen pelto; ks. kuva 1). Koekuoppa-alueelle A kaivettiin maanäytteen ottoa ja peltomultakerroksen alla olevan maakerroksen havainnointia varten 17 koekuoppaa ja koekuoppa-alueelle C 16 koekuoppaa. Kuoppien koko oli n. 30 x 30 cm. Kuopat kaivettiin puhtaaseen saveen asti. Liitteessä 4 on luetteloitu koekuoppia koskevat havainnot.

3.3. Havaintojen ja löytöjen tulkinta

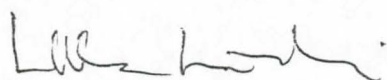
Pintapoiminta-alueella havaittiin merkkejä kahdesta muinaisjäännöksestä:

1) Korkeuskäyrien perusteella lähinnä pronssikautinen asuinpaikka, joka leviää laajalle alueelle linnavuoresta koilliseen ja etelään. Löydöt koostuvat kivilaji-, kvartsi- ja piiesineistä sekä kvartsi- ja piiesineistä, ytimistä ja iskukivistä. Suurin löytötiheys on linnavuoren kaakkoispuolella. Pronssikautinen ranta on ulottunut linnavuoren länsi- ja eteläreunalle ja muodostanut pienen lahden linnavuoren etelä- ja kaakkoispuolelle, paikalle, jossa kulkee maantie linnavuoren ja kartanon ohitse. Kapean lahden kaakkoispuolella maasto kohoa jälleen. Paikalla on nykyään metsäinen saareke. Samanlaiset metsäiset saarekkeet rajaavat peltoaluetta kaakossa ja etelässä. Myös kaakossa on havaittavista löytöjen määrän lisääntymistä pellon ja metsäsaarekkeen reunan tuntumassa. Kyseinen asuinpaikka liittyy sekä linnavuoren pronssikautiseen asutukseen että Huurteen mainitsemiin keramiikkalöytöihin muinaislahden eteläpuoleisella metsäalueella. Linnavuoren etelärinne sekä sen etelä- ja kaakkoispuolella sijaitsevat metsäsaarekkeet koekuopitetaan tulevaisuudessa havaintojen tarkentamiseksi. Samoin pellon koekuopitusta jatketaan.

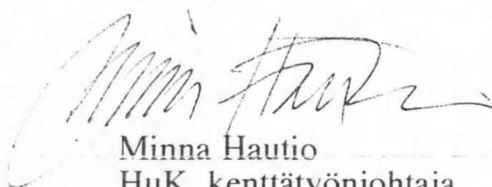
2) Todennäköinen rakennuksenpohja linnavuoren eteläpuolisen peltoalueen pohjoisnurkassa. Muinaisjäännökseen luonteen ja iän selvittämiseksi tarvitaan lisätutkimuksia. Samalta alueelta löytyneet kolme rautakautiseksi tulkittua saviastianpalaa viittaavat mahdollisesti rautakautiseen muinaisjäännökseen. Huomattava piirre on oletetun rakennuksen sijainti veden partaalla ja rautakuonan suhteellisen runsas esiintyminen. Rautakuonan ja savitiivisteen samanaikaisuus ei kuitenkaan ole varmaa. Mikäli rautakuona voitaisiin todentaa ahjossa syntyneeksi, se tukisi ajatusta rakennuksen käytöstä pajana. Alueen koekuopitusta tullaan jatkamaan.

Pintapoiminnan tulokset kiinnittävät lisäksi huomiota linnavuoren länsipuolen pellolla Härkätien tuntumassa sijaitsevaan löytöalueeseen, josta on peräisin sekä sekundaarista aineistoa että savitiivistettä, keramiikkaa, sulanut pronssikimpale ja panssari-nuolenkärjen katkelma. Alue tulee tutkia systemaattisella koekuopituksella.

Turussa 26.3.1993

Ulla Lähdesmäki
Vanhalinnan museon intendentti,
kenttätöiden valvoja

Minna Hautio
HuK, kenttätöjenjohtaja

Luettelo Liedon Vanhalinnan linnavuoren ympäristön inventoinnin ja koetutkimusten kartoista 1992

Yleiskartta mk 1:1000

Osayleiskartta mk 1:10, 1:20

Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuopat; taso- ja leikkauskartta mk 1:20

Linnavuoren kaakkoisrinteen koeoja; taso- ja leikkauskartta mk 1:20

Luettelo musta-valkonegatiiveista / Lieto, Vanhalinna, linnavuoren ympäristön inventointi 1992

TYA
negatiivino.

- 19785 Lieto, Vanhalinna, linnavuoren ympäristön inventointi 1992. Linnavuoren kaakkoisrinne, koekuoppa 500 / 500. Välitason kiveys, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.*
- 19786 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 500 / 500. Välitason kiveys, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19787 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 500 / 500. Luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19788 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 500 / 510. Välitason kiveys, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19789 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 500 / 510. Välitason kiveys, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19790 Lieto, Vanhalinna, linnavuoren länsipuolen pelto, koekuoppa-alue A, koekuoppa 1, syvyys n. 70 cm. Kuvattu luoteesta. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19791 Linnavuoren länsipuolen pelto, koekuoppa-alue A, koekuoppa 1, syvyys n. 70 cm. Kuvattu luoteesta. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19792 Yleiskuva linnavuoren länsipuolen peltoalueesta, koekuoppa-alue A. Koekuoppa 1 kuvan keskustassa näkyvän puun oikealla puolella. Kuvattu kaakosta. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19793 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 500 / 510. Luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19794 - " -
- 19795 - " -
- 19796 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 490 / 510. Luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19797 - " -
- 19798 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 490 / 500. Välitason kiveys, kuvattu koillisesta. Kuva Minna Närhi.
- 19799 Koekuoppa 490 / 500. Välitason kiveys, kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.
- 19800 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 490 / 500. Luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19801 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 490 / 500. Luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19802 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 510 / 500. Luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19803 - " -

- 19804 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 520 / 500. Luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19805 - " -
- 19806 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 480 / 510. Luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19807 - " -
- 19808 Linnavuoren kaakkoisrinteen koeruutualue, kuvattu koillisesta ennen kaivausta. Kuva Minna Närhi.
- 19809 - " -, kuvattu lounaasta.
- 19810 - " -, kuvattu luoteesta.
- 19811 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, I taso. Kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.
- 19812 - " -
- 19813 - " -
- 19814 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, II taso. Kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.
- 19815 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, II taso. Kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19816 Lieto, Vanhalinna, 1992. Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, ruutu 497 / 505, III krs. Keramiikan paloja in situ, kuvattu idästä. Kuva Minna Närhi.
- 19817 - " -, lähikuva astian reunapalasta.
- 19818 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, III taso. Kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.
- 19819 - " -, kuvattu kaakosta.
- 19820 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, ruutu 407 / 505, IV a-kerros. Keramiikan paloja in situ. Kuvattu idästä. Kuva Minna Närhi.
- 19821 - " -
- 19822 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, IV a taso, kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.
- 19823 - " -, kuvattu kaakosta.
- 19824 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, taso IV b. Kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.
- 19825 - " -, kuvattu kaakosta.
- 19826 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaistan kaakkoisosaa, taso Va. Kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.
- 19827 - " -, kuvattu kaakosta.
- 19828 - " -, kuvattu lännestä.
- 19829 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaistan kaakkoispää, taso Vb. Kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.
- 19830 - " -
- 19831 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista. Panoraama lounaisprofiilista. Koekaista kaivettu pohjaan. Kuvattu idästä. Kuva Minna Närhi.

- 19832 - " -
- 19833 - " -
- 19834 - " -
- 19835 Lieto, Vanhalinna, 1992. Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista. Panoraama lounaisprofiilista, kuvattu idästä. Kuva Minna Närhi.
- 19836 - " -
- 19837 - " -
- 19838 - " -
- 19839 - " -
- 19840 - " -
- 19841 - " -
- 19842 Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista. Koekaistan luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.
- 19843 - " -
- 19844 Linnavuoren kaakkoisrinne. Koekaistan kaakkoisprofiili, kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.
- 19845 - " -
- 19846 Lieto, Vanhalinna, Linnavuoren ympäristön inventointi 1992. Vanhalinnan pääarakennus, linnavuori ja sen eteläpuolen peltoalue. Koekuopitusalue C. Kuvattu etelästä. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19847 Linnavuoren kaakkoispuolen peltoalue. Kuvattu etelästä. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19848 Linnavuoren kaakkoispuolen peltoalue, Kuvattu etelästä. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19849 Linnavuoren itäpuolen peltoalue, kuvattu etelästä. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19850 Linnavuoren eteläpuolen peltoalue, koekuopitusalue C, kuvattu idästä. Taustalla Vanhalinnan riihi. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19851 Linnavuoren eteläpuolen peltoalue, koekuoppa-alue C, koekuoppa 17, kuvattu koillisesta koekuoppaa, jossa erottuu peltomultakerroksen ja hiesusaven raja. Kuopan syvyys 60 cm. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19852 Linnavuoren eteläpuolen peltoalue, koekuopitusalue C, kuvattu pohjoisesta. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19853 - " -
- 19854 Linnavuoren länsipuolen peltoalue, koekuopitusalue A, koekuoppa 4. Kuvattu pohjoisesta. Kuopan syvyys 50 cm. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19855 - " -
- 19856 Koekuopitusalue A, koekuoppa 5, syvyys 50 cm. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19857 - " -
- 19858 Koekuopitusalue A, koekuoppa 6, syvyys 50 cm. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19859 - " -
- 19860 Koekuopitusalue A, koekuoppa 11, syvyys 40 cm. Kuva Ulla Lähdesmäki.

- 19861 - " -
- 19862 Koekuopitusalue A, koekuoppa 10, syvyys 50 cm. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19863 Koekuopitusalue A, koekuoppa 9, syvyys 70 cm. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19864 Koekuopitusalue A, koekuoppa 16, syvyys 50 cm. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19865 Linnavuoren länsipuolen pelto, koekuopitusalue A, kuvattu koillisesta.
Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19866 - " -
- 19867 - " -
- 19868 Pintapöimintätyöt linnavuoren länsipuolen pellolta: savitiivistettyä ja metallikuonaa koekuopitusalueen A pinnasta. Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19869 - " -
- 19870 Pintapöimintätyöt linnavuoren länsipuolen peltoalueelta: sulaneen pronssin kimpale (TYA 552: 85) ja rautakuonaa (TYA 552: 200). Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19871 Rautaesineen, todennäköisesti ruodollisen panssarinuolenkärjen katkelma, TYA 552: 86.
Kuva Ulla Lähdesmäki.
- 19872 - " -

* Kuivissa esiintyvät linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppien ja koeajan koordinaattitunnukset eivät ole lopulliset. Tässä raportissa, kartoissa ja negatiiviluettelossa esiintyvät lopulliset tunnukset.

Luettelo diapositiiveista / Lieto, Vanhalinna, linnavuoren ympäristön inventointi 1992. Kuvat Ulla Lähdesmäki.

TYA

- 246:1 Vanhalinnan linnavuori ja sitä ympäröivät peltoalueet lännestä.
- 246:2 Linnavuoren kaakkoisrinne ja vuoren laelle johtava polku idästä.
- 246:3 - " -
- 246:4 Yleiskuva linnavuoren kaakkoisrinteestä ennen koetutkimuksia.
Kuvattu idästä.
- 246:5 Linnavuoren juurella sijaitseva portti ja linnavuoren itärinne. Kuvattu kaakosta.
- 246:6 Linnavuoren etelärinne ja siiren rajautuva peltoalue kaakosta.
- 246:7 Linnavuoren etelärinne ja siihen rajautuva peltoalue etelästä.
- 246:8 Linnavuoren länsipuolella Aurajoen rantaan rajautuva peltoalue lounaasta.
- 246:9 Linnavuoren luoteispuolella avautuva peltoalue Aurajoen länsipuolella.
Keskellä Liedon Pahkan Pahanmäki. Kuvattu linnavuoren laelta luoteeseen.
- 246:10 Liedon Sauvalan kylä ja sen eteläpuoleiset peltoalueet. Kuvattu linnavuoren laelta pohjoiseen.
- 246:11 Linnavuoren itäpuolella sijaitseva Vanhalinnan Aittamäki. Kuvattu lounaasta linnavuoren laelta.
- 246:12 Vanhalinnan Aittamäki ja linnavuoren itäpuoleiset peltoalueet. Kuvattu lännestä linnavuoren laelta.
- 246:13 TYA 552: 86 rautaesineen katkelma, mahdollinen ruodollinen panssari-nuolenkärki.
- 246:14 TYA 552: 200 rautakuona ja TYA 552: 85 sulaneen pronssin kimpale. Pintapöimintälöytöjä.
- 246:15 TYA 552: savitiivistettä ja TYA 552: metallikuonaa. Pintapöimintälöytöjä.
- 246:16 Pintapöimintälöytöinä talteen saatuja piilöytöjä.
- 246:17 Pintapöimintälöytöinä talteen saatuja pii- ja kvartsilöytöjä.
- 246:18 Pintapöimintälöytöinä talteen saatuja keramiikan paloja.
- 246:19 - " -
- 246:20 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekaistasta otetusta maanäytteestä löydettyjä hiiltyneitä jyviä. Kuva Terttu Lempiäinen.
- 246:21 Linnavuoren kaakkoisrinteen koekaistasta otetusta maanäytteestä löydettyjä hiiltyneitä jyviä. Kuva Terttu Lempiäinen.
- 246:22 Keramiikkaa linnavuoren kaakkoisrinteen koekaistasta.

Liite 4

Luettelo koekuoppahavainnoista ja maanäytteistä

Lieto, Vanhalinna, linnavuoren länsipuolen pelto, **koekuoppa-alue A.**

Koekuopitus 24.10.1992. Koekuoppien koko n. 30 x 30 cm. Ks. liitteeseen sisältyvä kartta koekuoppien sijainnista.

koekuoppa	kuvaus	maanäyte
1	Peltomultakerros(kaikissa kuopissa tumman harmaanruskea) 30 cm, sen alla kellanruskea savi, joka sisälsi hiiltä, palaneen saven siruja ja autakuonaa.Kuopan syvyys 70 cm, näytteen syvyys 60 cm.	A1/60
2	Peltomultakerros 60 cm, kuopan syvyys 60 cm. Kuoppa sijaitsi pellon reunassa; ilmeisesti pellon pintaa on nostettu ja sen reunoille on kertynyt vahva peltomultakerros. Mullansekaista savea, maa sisälsi runsaasti tiilensiruja ja palanutta savea. Näytteen syv. 40 cm. ja 60 cm.	A2/40 A2/60
3	Peltomultakerroksen vahvuus 35 cm, alla kellanharmaa savikerros, joka sisälsi palaneen saven siruja. Syvyys 60 cm, näytteen syv. 40 cm ja 60 cm.	A3/40 A3/60
4	Peltomultakerros 30 cm, alla kellanharmaa savikerros, jossa palaneen saven siruja. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syv.40 cm ja 50 cm.	A4/40 A4/50
5	Peltomultakerros 27 cm,alla kellanharmaa savi 40 cm syvyyteen, sen alla harmaa tiivis savi. Kuopan syvyys 50 cm. Löydötön. Näytteiden syv. 30 cm ja 50 cm.	A5/30 A5/50
6.	Peltomultakerros 32 cm, alla kellanharmaa savensekainen maa 27 cm asti, sen alla harmaa tiivis savi. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syv. 45 cm. Löydötön.	A6/45
7	Peltomultakerroksen ja harmaan saven raja epäselvä. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syv. 30 ja 50 cm.	A7/30 A7/50
8	Peltomultakerroksen syvyys 25 cm, alla kellanharmaa savi, kuopan syvyys 45 cm, näytteen syv. 30 cm ja 50 cm.	A8/30 A8/50
9	Peltomultakerros 30 cm, alla mustanruskeaa hiekan ja mullansekaista savea. Kuopan syvyys 70 cm, näytteen syv. 45 cm.	A9/45
10	Peltomultakerros 30 cm, alla kellanharmaa savi. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syv. 35 cm ja 50 cm.	A10/35 A10/50
11	Peltomultakerros(tummanharmaa savi) 25 cm, alla kellanharmaa savi 35 cm asti, sen alla harmaa savi. Kuopan syvyys 40 cm, näytteen syv. 25 cm ja 40 cm.	A11/25 A11/40
12	Peltomultakerros 30 cm, alla mustanruskea hiekan ja mullan sekainen savi. Kuopan syvyys 70 cm, näytteen syv. 50 cm.	A12/50
13	Peltomultakerroksen syvyys 30 cm, alla tummanruskea hiekansekainen kulttuurikerros. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syv. 30 cm ja 50 cm.	A13/30 A13/50

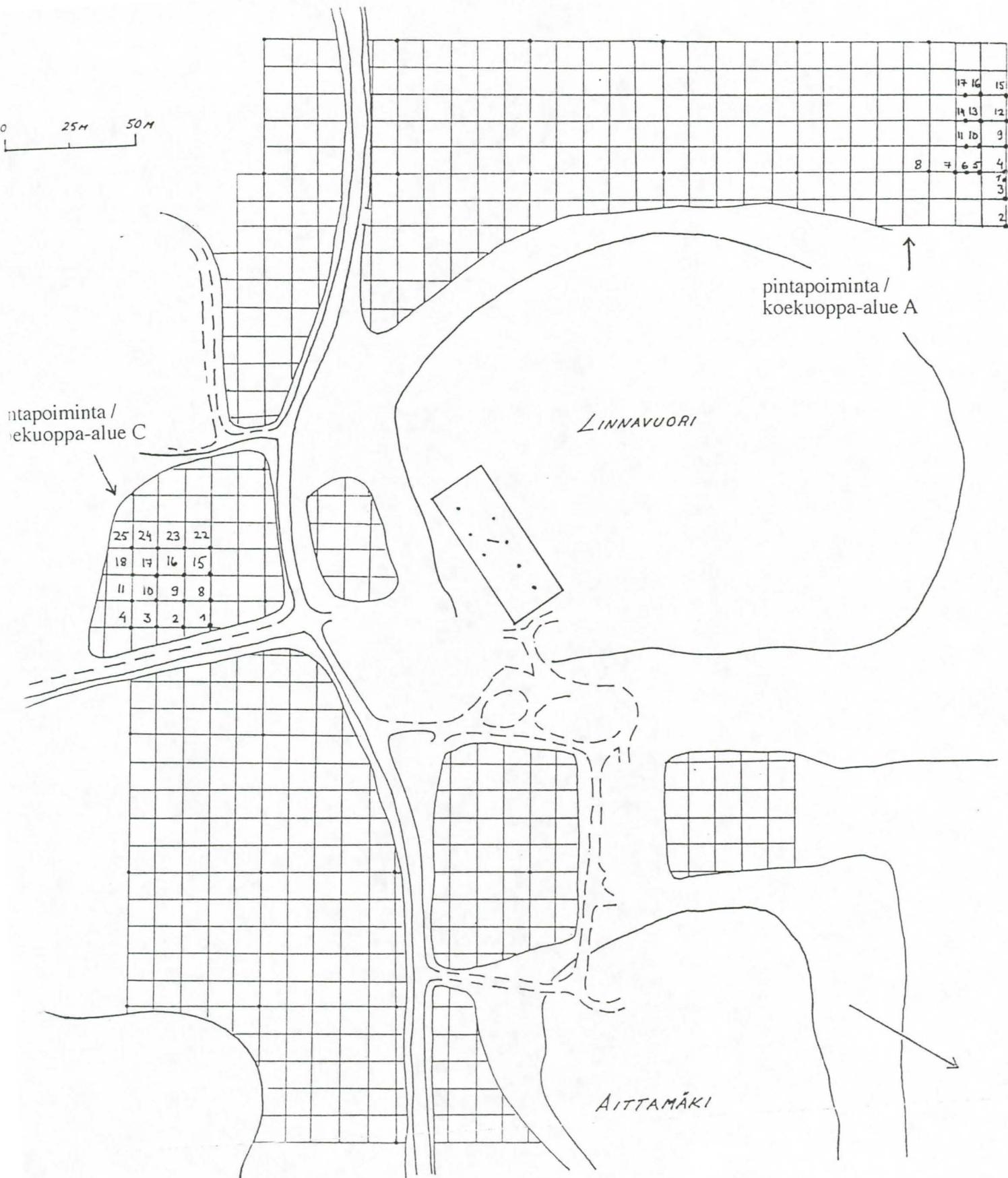
14	Peltomultakerroksen syvyys 30 cm, alla ruskea hiekansekainen savi. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syv. 50 cm.	A14/50
15	Peltomultakerros 27 cm, alla tummanruskea hiekansekainen savi. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syvyys 50 cm.	A15/50
16	Peltomultakerros 25 cm, alla kellanharmaa savi. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syv. 45 cm.	A16/45
17	Peltomultakerros 25 cm, alla kellanharmaa savi. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syv. 45 cm.	A17/45

Lieto, Vanhalinna, linnavuoren eteläpuoli; Härkätien eteläpuolen pelto, **koekuoppa-alue C**. Koekuopitus 14.10.1992. Koekuoppien koko n. 30 x 30 cm. Ks. liitteeseen sisältyvä kartta koekuoppien sijainnista.

koekuoppa	kuvaus	maanäyte
1	Peltomultakerros (kaikissa kuopissa sekoittunut ruskeanharmaa savikerros) 35 cm, alla vaaleanharmaa savimaa. Kuopan syvyys 60 cm, näytteen syv. 50 cm.	C1/50
2	Peltomultakerros 40 cm, alla vaalea ruskeanharmaa savimaa. Peltomultakerroksen alaosassa niukasti nokimaata. Kuopan syvyys 60 cm, näytteen syv. 45 cm.	C2/45
3	Peltomultakerros 35 cm, alla vaalea kellanharmaa savimaa. Kuopan syvyys 60 cm, näytteen syv. 40 cm.	C3/40
4	Peltomultakerroksen syvyys 40 cm, alla kellanharmaa savi. Kuopan syvyys 65 cm, näytteen syvyys 45 cm.	C4/45
8	Peltomultakerroksen syvyys 40 cm, alla kellanharmaa savi. Kuopan syvyys 60 cm, näyte 50 cm.	C8/50
9	Peltomultakerroksen syvyys 37 cm, alla kellanharmaa savi. Kuopan syvyys 60 cm, näyte 50 cm.	C9/50
10.	Peltomultakerroksen syvyys 40 cm, alla tummanharmaa savi. Kuopan syvyys 60 cm, näytteen syvyys 40 cm.	C10/40
11.	Peltomultakerroksen syvyys 35 cm, alla kellanharmaa savimaa. Kuopan syvyys 60 cm, näytteen syvyys 40 cm.	C11/40
15	Peltomultakerroksen syvyys 35 cm, alla harmaa savimaa. Kuopan syvyys 55 cm, näytteen syvyys 40 cm.	C15/40
16	Peltomultakerroksen syvyys 35 cm, alla kellanharmaa savi. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syv. 40 cm.	C16/40
17	Peltomultakerroksen syvyys 40 cm, alla kellanharmaa savi. Kuopan syvyys 50 cm, näytteen syv. 40 cm.	C17/40
18	Peltomultakerroksen raja epäselvä, kuopan syvyys 55 cm, näytteen	C18/50

syv. 50 cm.

22	Peltomultakerroksen syvyys 45 cm, alla tumma ruskeanharmaa rakeinen savi. Kuopan syvyys 60 cm, näytteen syv. 40 cm.	C22/40
23	Peltomultakerroksen syvyys 45 cm, alla selvärajaisesti erottuva kellanharmaa savimaa. Em. kerrosten rajalla erottuu kuopan seinämässä kivi. Kuopan syvyys 55 cm, näytteen syv. 45 cm.	C23/45
24	Peltomultakerroksen syvyys 40 cm, alla harmaanruskea savimaa. Kuopan syvyys 60 cm, näytteen syvyys 45 cm.	C24/45
25	Peltomultakerroksen syvyys 40 cm, alla harmaanruskea savi. Kuopan syvyys 60 cm, näytteen syv. 45 cm.	C25/45

LIETO, VANHALINNA, LINNAVUOREN YMPÄRISTÖN INVENTOINTI JA
KOETUTKIMUKSET 1992. TUTKIMUSALUEIDEN TUNNUKSET.
KOEKUOPPA = •

Luettelo hiilinäytteistä 1992

Hiilinäyte 1.

Lieto, Vanhalinna, linnavuoren kaakkoisrinteen koeoja.

III kerros, $x = 497-498$ $y = 504$, näytteen syvyys 30-40 cm maanpinnasta.

Hiilinäyte 2.

Lieto, Vanhalinna, linnavuoren kaakkoisrinteen koeoja.

III kerros, $x = 498-499$ $y = 503$, näytteen syvyys 30-40 cm maanpinnasta.

Hiilinäyte 3.

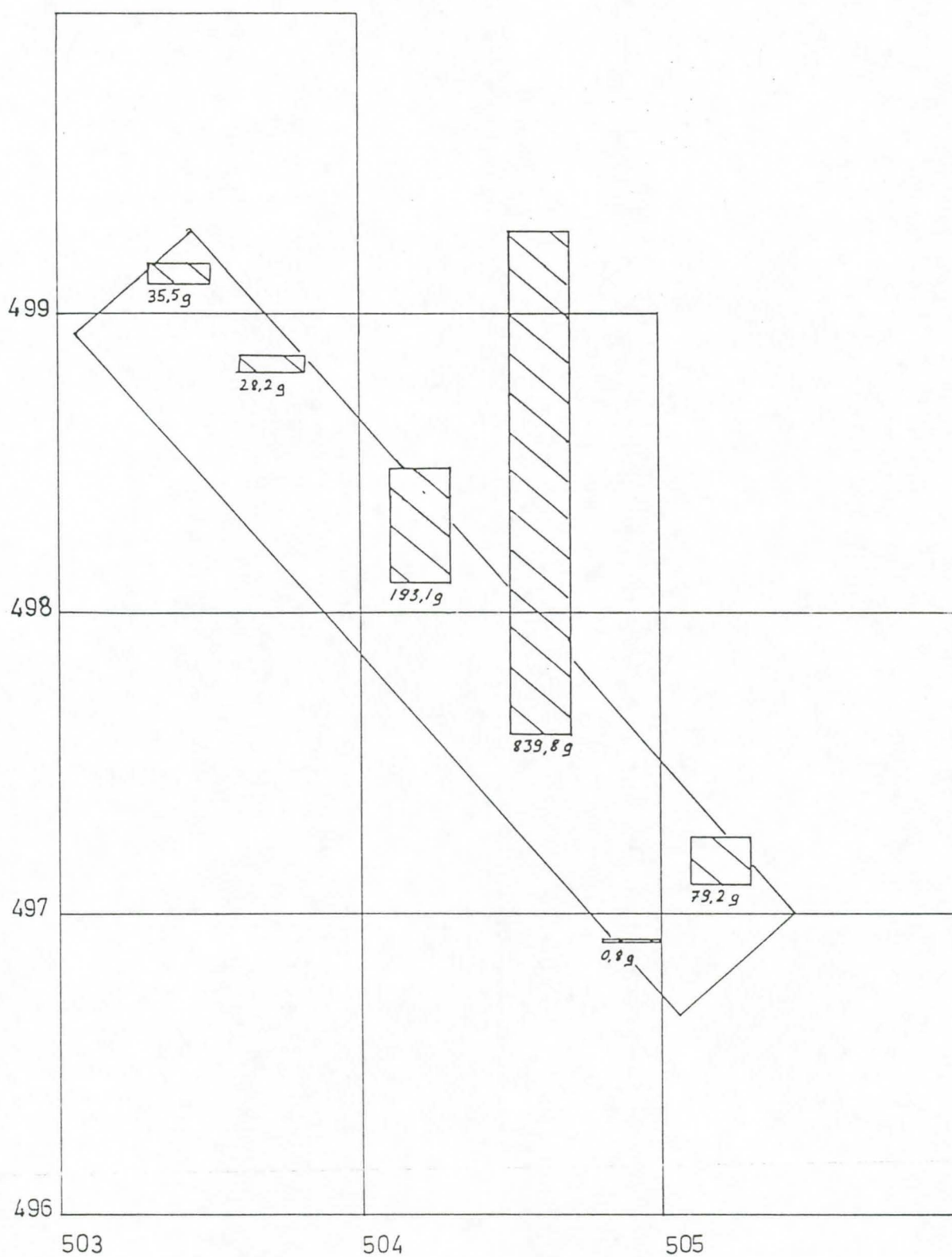
Lieto, Vanhalinna, linnavuoren kaakkoisrinteen koeoja.

IV kerros, $x = 498$ $y = 504$.

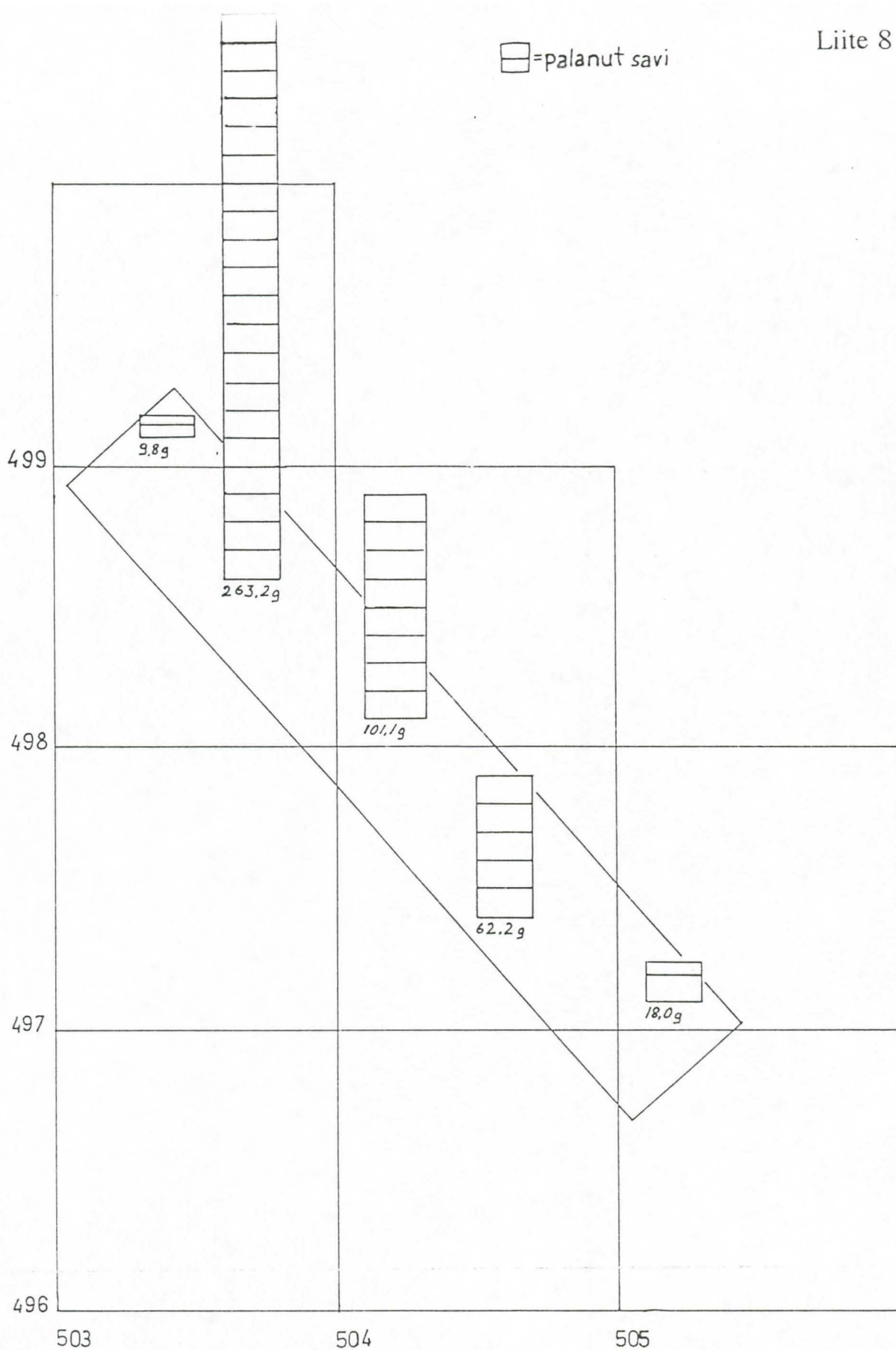
Luettelo maanäytteistä löydettyistä makrofossiileista
/ alustavat tiedot FT Terttu Lempiäiseltä; aineisto julkaistaan erikseen.

Linnavuoren kaakkoisrinteen koejasta löydetyt:

x 498 y 504	ohra
x 498 y 503	ohra, pölkkyvehnä, emmervehnä
x 497 y 504	ohra

 =keramiikka

LIETO, VANHALINNA 1992, LINNAVUOREN KAARKKOISRIINTEEN KOEKAISTA.
KERAMIIKAN ESIINTYMINEN KOEKAISTASSA.

 = palanut savi

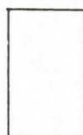
LIETO. VANHALINNA 1992, LINNAVUOREN KRAKKOISRINTEEN KOEKAISTA.
PALAANEEN SAVEN ESIINTYMINEN KOEKAISTASSA.

520 +

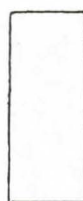
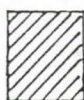

 =keramiikka
 =palanut savi

510 +

500 +

+

490 +

+

480

+

500

510

*LIETO, VANHALINNA 1992, LINNAVUOREN KRAKKOISRIINTEEN KOERUUDUT.
 KERAMIIKAN JA PALANEEN SAVEN ESIINTYMINEN KOERUUDUISSA.*

Peltoalueiden pintapöiminnan keramiikkalöydöt

rautakautinen tai pronssikautinen keramiikka:

2052,0 / 3054,70

2060,50 / 3043,25

rautakautinen keramiikka:

1984,70 / 2919,10

2017,30 / 2803,10

2032,0 / 2794,0

2049,0 / 2768,20

2211,70 / 2804,80

* 2220 / 2780

2224,60 / 2758,40

keramiikkaa, joka ei ole esihistoriallista

*1970 / 3100

2087,40 / 2752,5

1935,40 / 3044,0

2004,50 / 2766,0

2006,20 / 2779,70

2020,50 / 2790,60

2077,40 / 2780,0

2033,40 / 2772,70

2061,10 / 2740,80

* löytöpaikka määritelty vain pintapöimintaruudun tarkkuudella

Peltoalueiden pintapoiminnan pii- ja kivilajilöydöt

piikaapimet:

1905,20 / 3003,40

1974,90 / 2793,0

1983,0 / 3133,80

2065,20 / 3034,60

iskuytimet, piitä:

1919,70 / 2931,20

* 1940 / 2970 (mahdollisesti piitä tai serttiä)

pii-iskokset:

1895,20 / 2159,30

1903,70 / 2994,90

1947,30 / 2987,10

1972,70 / 2810,20

kvartsikaapimen katkelma:

* 2030 / 3130

iskukivi:

* 1930 / 3060

kvartsiydin:

* 1940 / 2970

kvartsi-iskokset (dokumentoitu ruuduittain):

ruutu	kpl
-------	-----

1900 / 3080	1
-------------	---

1910 / 3080	1
-------------	---

1910 / 3090	1
-------------	---

1920 / 3050	1
-------------	---

1950 / 2860	2
-------------	---

1950 / 2990	1
-------------	---

1960 / 2970	1
-------------	---

1970 / 2920	2
-------------	---

1970 / 3050	1
-------------	---

1970 / 3120	1
-------------	---

1980 / 2740	1
-------------	---

1980 / 2910	2
-------------	---

1980 / 2920	3
-------------	---

1990 / 2920	3
-------------	---

1990 / 2930	3
-------------	---

1990 / 2940	2
-------------	---

2020 / 3110	1
-------------	---

2100 / 3030	1
-------------	---

1900 / 2910	1
-------------	---

1900 / 3070	2
-------------	---

1910 / 3050	1
-------------	---

1910 / 3070	1
-------------	---

1910 / 3080	2
-------------	---

1920 / 2910	1
-------------	---

1920 / 2930	1
-------------	---

1920 / 3080	1
-------------	---

1950 / 2990	1
-------------	---

1960 / 3100	1
1980 / 2920	1
1980 / 3050	1
1980 / 3100	1
1990 / 2920	1
1990 / 2930	1
1990 / 3060	1

Peltoalueiden pintapoiminnan savitiivistelöydöt

Savitiivisteet ruoduittain:

x/y	grammaa	x/y	grammaa
1900 / 2930	35	2030 / 3050	10
1900 / 2960	10	2030 / 3060	15
1900 / 3000	10	2030 / 3070	5
1900 / 3010	25	2040 / 2780	5
1900 / 3020	5	2040 / 2770	15
1900 / 3030	15	2040 / 3010	10
1900 / 3060	15	2050 / 2740	15
1900 / 3070	10	2050 / 2760	10
1910 / 2930	10	2050 / 2780	10
1910 / 3070	15	2050 / 3010	5
1920 / 2910	25	2050 / 3020	25
1920 / 2920	10	2050 / 3040	3
1920 / 2930	5	2050 / 3050	10
1920 / 2980	5	2060 / 2740	45
1920 / 2990	10	2060 / 2750	35
1920 / 3020	5	2060 / 2770	10
1920 / 3030	5	2060 / 2780	25
1930 / 2900	20	2060 / 2790	5
1930 / 2910	20	2060 / 3020	1
1930 / 2930	5	2060 / 3030	2
1930 / 2980	5	2060 / 3040	5
1930 / 3100	5	2060 / 3050	5
1940 / 2870	5	2070 / 2740	10
1940 / 2890	5	2070 / 2750	20
1940 / 2930	15	2070 / 2760	15
1940 / 2940	5	2070 / 2770	10
1940 / 2970	10	2070 / 2080	10
1950 / 2920	5	2080 / 2740	25
1950 / 3020	5	2080 / 2750	10
1960 / 3070	10	2080 / 2790	10
1960 / 3110	2	2090 / 2770	10
1970 / 3010	10	2090 / 2780	20
1970 / 3080	10	2090 / 2790	5
1970 / 3100	5	2100 / 3030	2
1970 / 3110	2	2100 / 3040	10
1970 / 2780	5	2110 / 2770	20
1970 / 2800	5	2110 / 2780	10
1970 / 2900	5	2110 / 2790	20
1970 / 2920	5	2110 / 3020	2
1970 / 2930	5	2120 / 2740	5
1970 / 2940	2	2120 / 2780	10
1990 / 2770	10	2120 / 2790	10
1990 / 2780	2	2120 / 3010	5
1990 / 2790	15	2120 / 3020	5
1990 / 2800	5	2120 / 3030	10
1990 / 2820	30	2120 / 3040	10
1990 / 2830	15	2130 / 2740	5
2000 / 2750	10	2130 / 3030	5
2000 / 2760	5	2140 / 2750	2
2000 / 2770	10	2140 / 2760	2
2000 / 2780	10	2140 / 2770	5

2000 / 2800	20	2140 / 2780	5
2010 / 2790	30	2140 / 2800	10
2010 / 2800	15	2140 / 3020	5
2010 / 3050	2	2140 / 3030	10
2010 / 3060	5	2140 / 3040	5
2010 / 3070	5	2150 / 2740	10
2020 / 2770	10	2160 / 2760	10
2020 / 2790	35	2190 / 2770	3
		2200 / 2740	2
2020 / 3000	2	2200 / 2790	5
2020 / 3060	10	2200 / 2810	5
2020 / 3070	10	2210 / 2740	20
2020 / 3080	2	2210 / 2750	5
2020 / 3140	15	2210 / 2760	5
2030 / 2740	5	2210 / 2770	30
2030 / 2750	15	2210 / 2780	275
2030 / 2760	10	2210 / 2790	110
2030 / 2790	15	2210 / 2800	175
2030 / 2810	5	2210 / 2810	60
2030 / 3030	3	2220 / 2750	20
		2220 / 2760	15
		2220 / 2770	25
		2220 / 2780	150
		2220 / 2790	180
		2220 / 2800	190

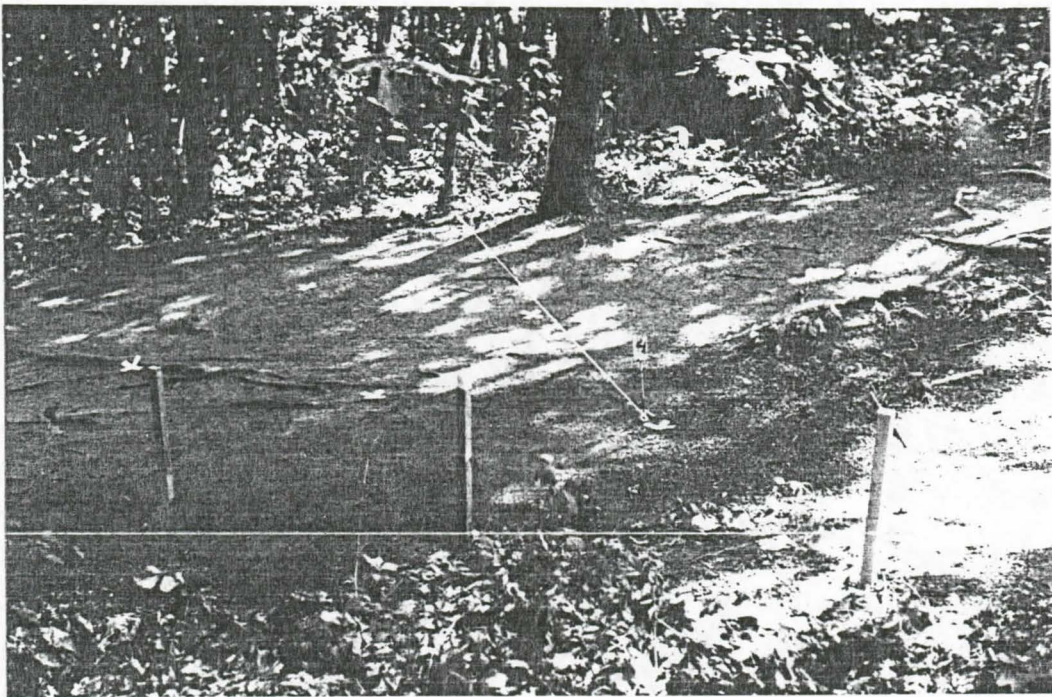
Peltoalueiden pintapöiminnän rautakuonalöydöt

x/y	grammaa	x/y	grammaa
1910 / 2920	5	2140 / 2760	5
1910 / 2950	25	2170 / 2740	45
1910 / 3000	210	2180 / 2740	5
1910 / 3020	25	2190 / 2740	10
1920 / 2910	15	2190 / 2750	15
1920 / 2920	15	2200 / 2740	30
1920 / 3010	125	2200 / 2780	10
1920 / 3020	15	2200 / 2790	25
1920 / 3080	10	2200 / 2810	20
1940 / 2920	15	2210 / 2770	35
1940 / 2940	10	2210 / 2780	255
1950 / 2910	25	2210 / 2790	80
1950 / 2990	5	2210 / 2800	90
1950 / 3000	70	2210 / 2810	10
1960 / 2790	20	2220 / 2740	10
1960 / 3020	5	2220 / 2760	5
1980 / 2800	20	2220 / 2770	90
1980 / 2920	35	2220 / 2780	55
1990 / 2790	10	2220 / 2790	55
1990 / 2800	10	2220 / 2800	200
1990 / 3120	10		
2010 / 2780	60		
2020 / 2750	55		
2030 / 2740	60		
2040 / 2750	30		
2040 / 2770	115		
2060 / 2740	35		
2060 / 2750	5		
2070 / 2740	35		
2100 / 2760	20		
2120 / 3010	32		
2120 / 3020	20		

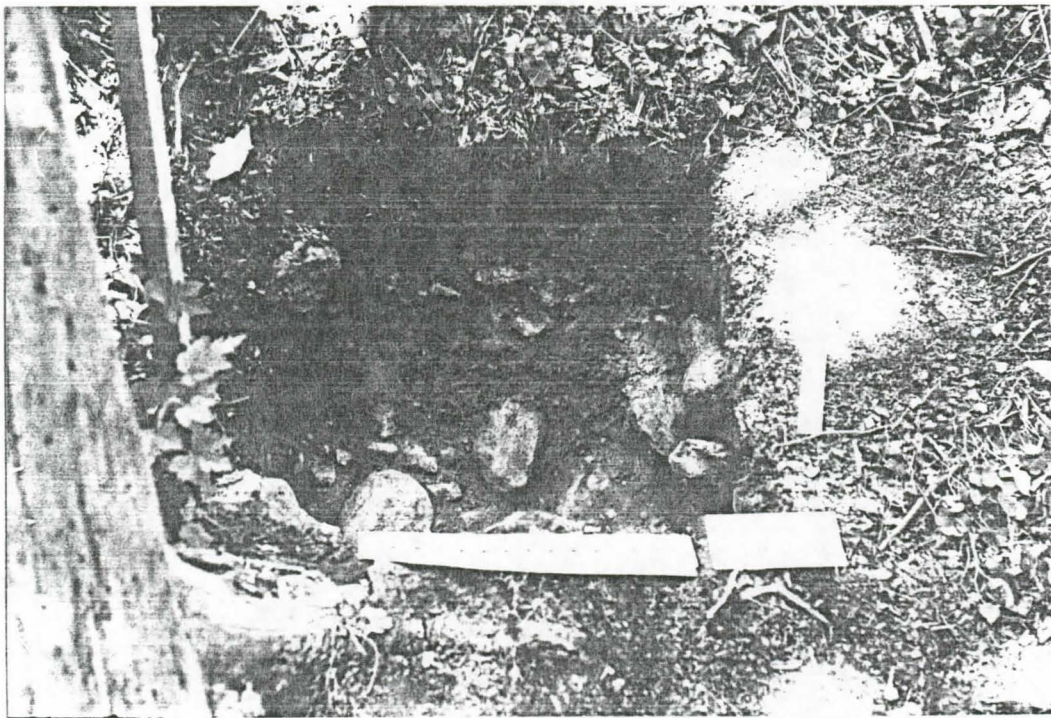
Valokuvat

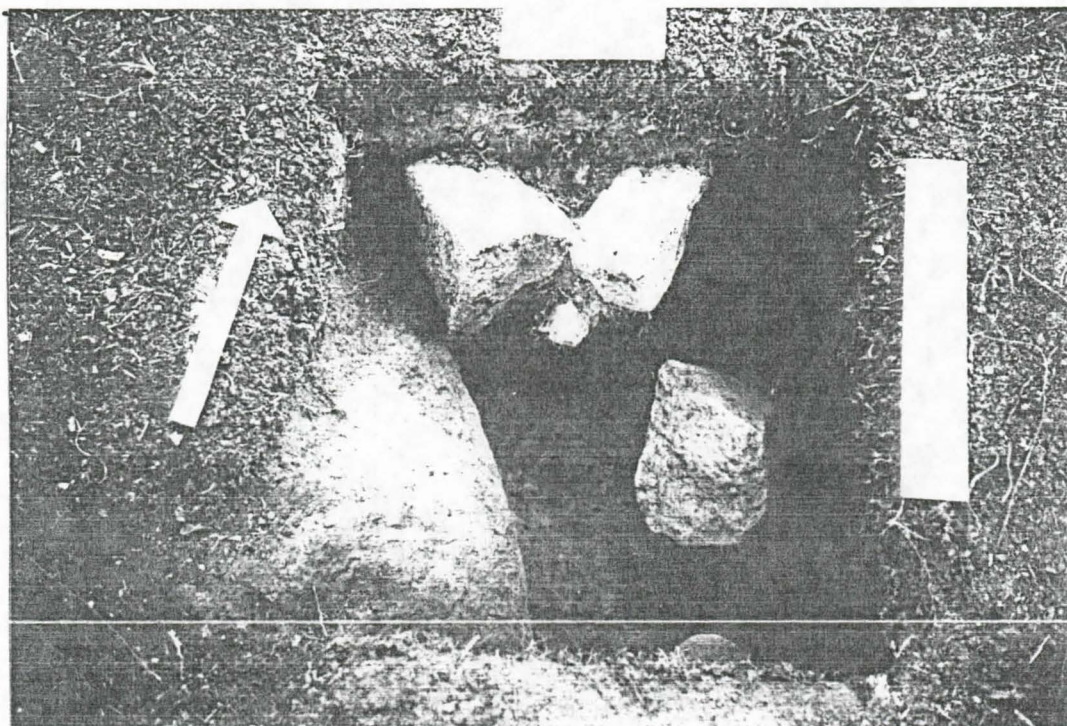
1. TYA 19808. Linnavuoren kaakkoisrinteen koeruutualue, kuvattu koillisesta ennen kaivausta. Kuva Minna Närhi.

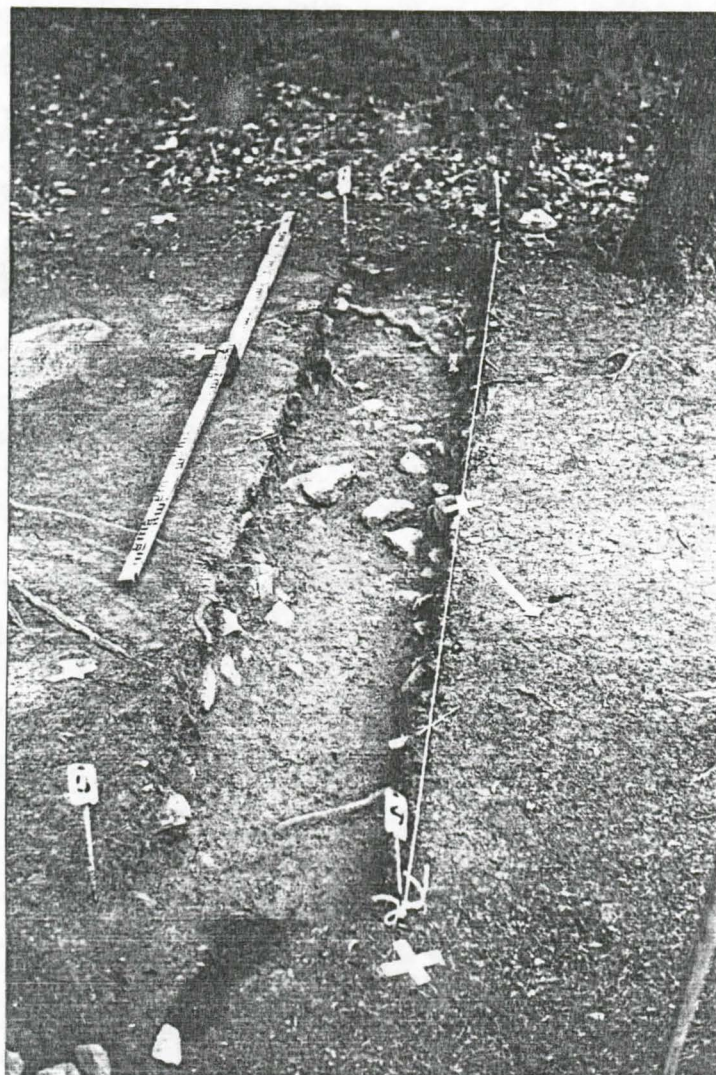
2. TYA 19810. Linnavuoren kaakkoisrinteen koeruutualue, kuvattu luoteesta ennen kaivausta. Kuva Minna Närhi.

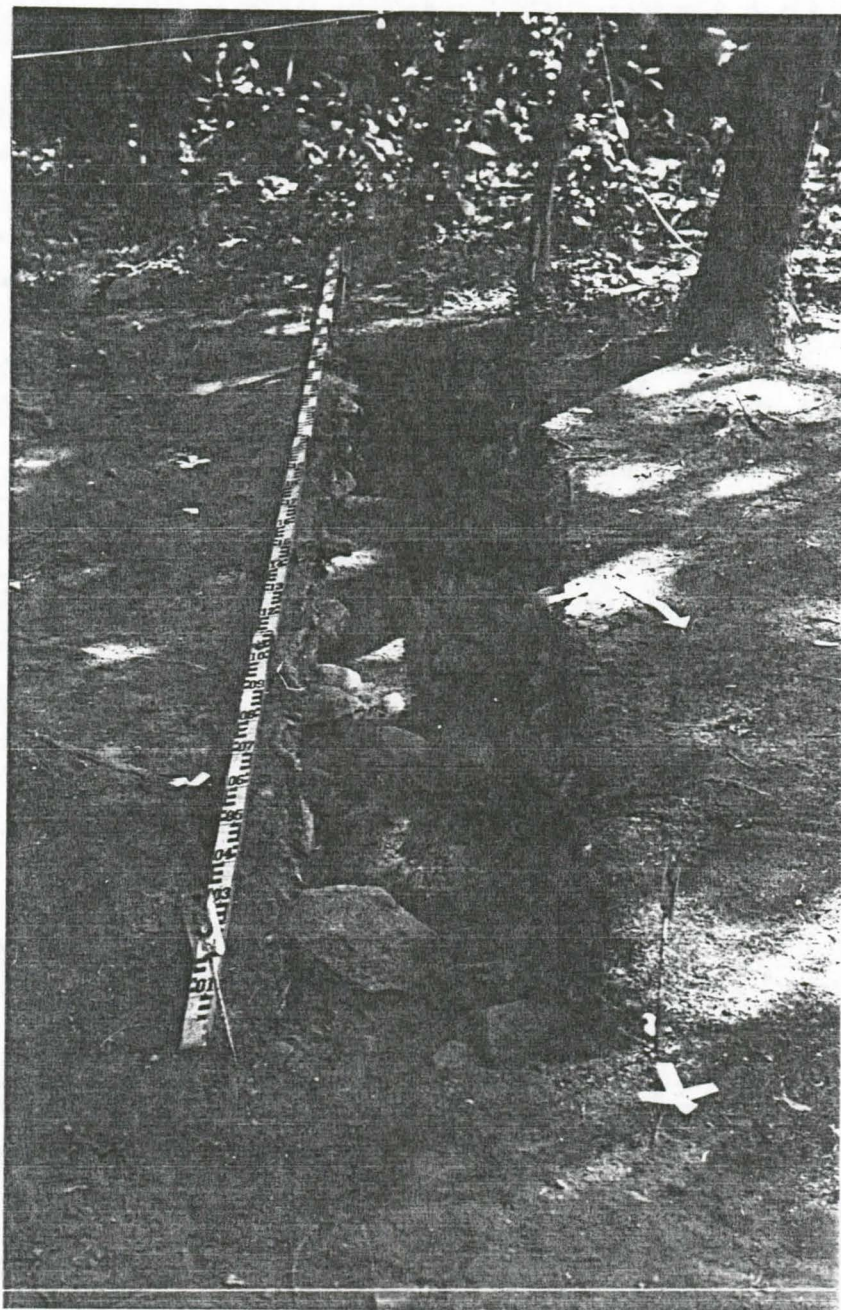
3. TYA 19801. Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 490 / 500. Luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.

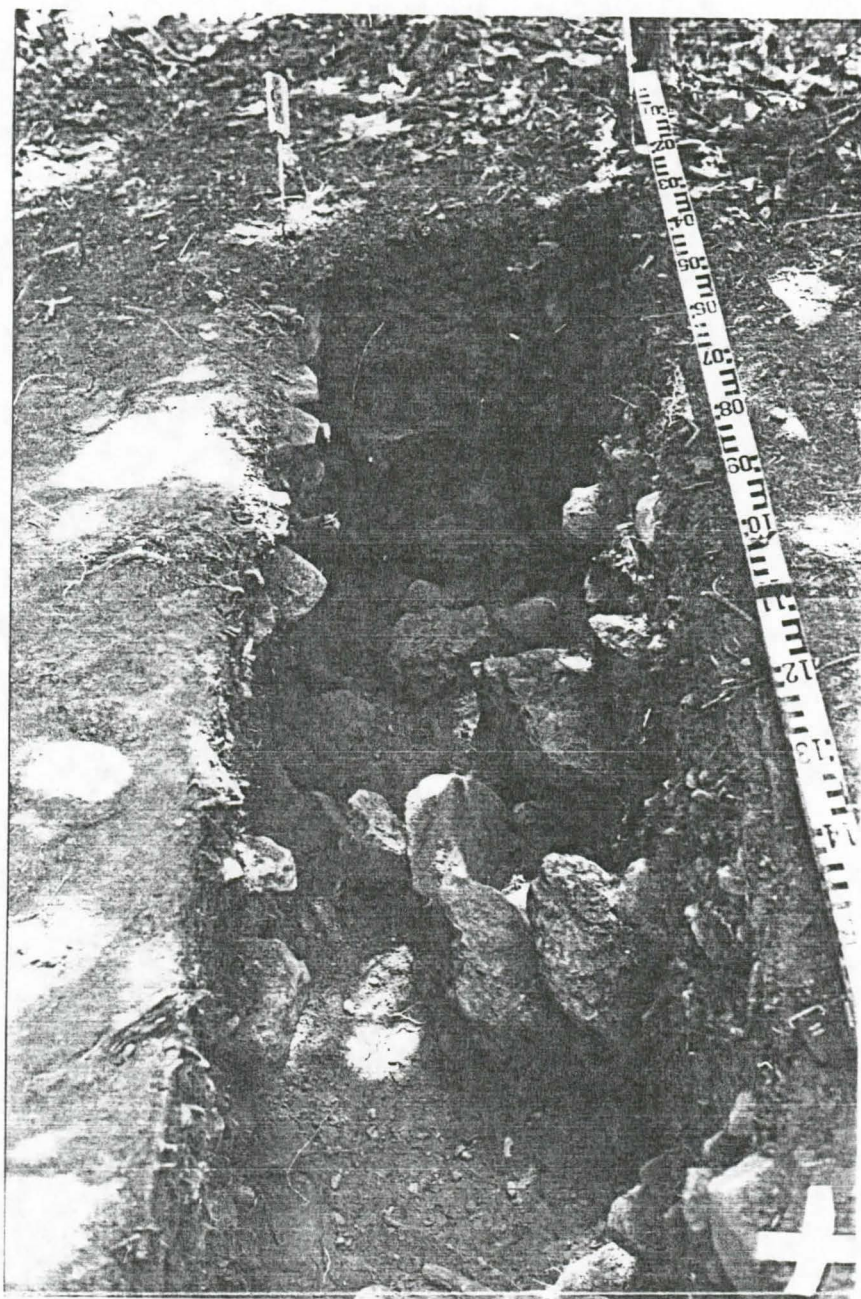
4. TYA 19794. Linnavuoren kaakkoisrinteen koekuoppa 500 / 510. Luoteisprofiili, kuvattu kaakosta. Kuva Minna Närhi.

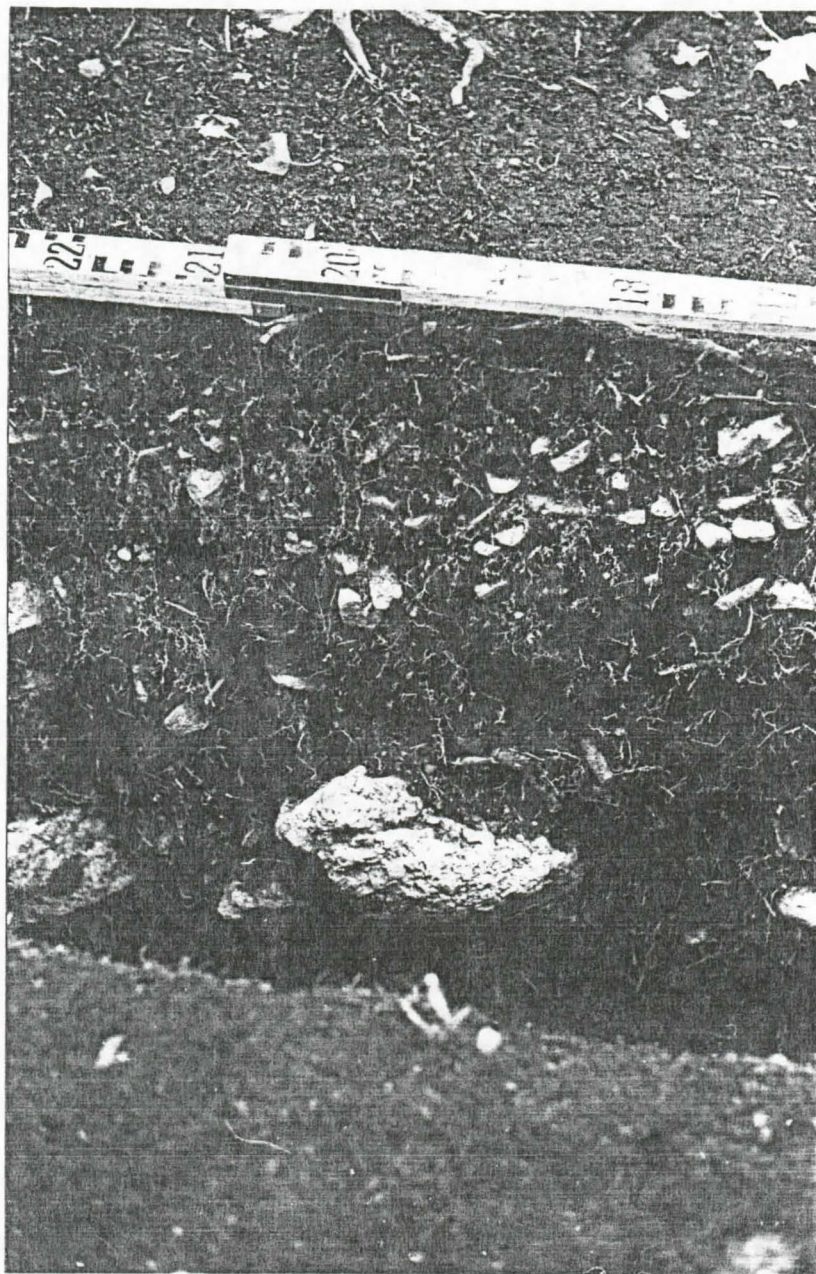
5. TYA 19811. Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, I taso. Kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.

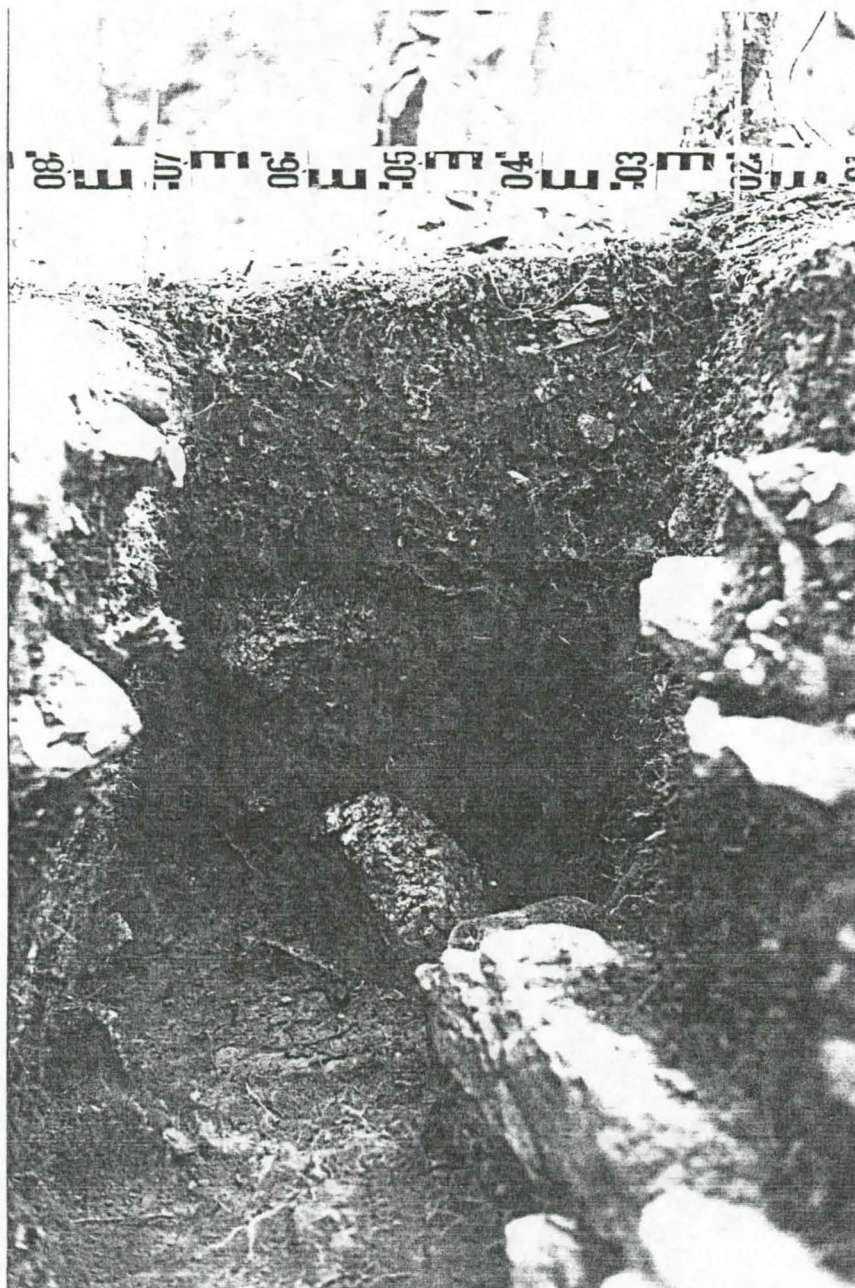
6. TYA 19814. Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, II taso. Kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.

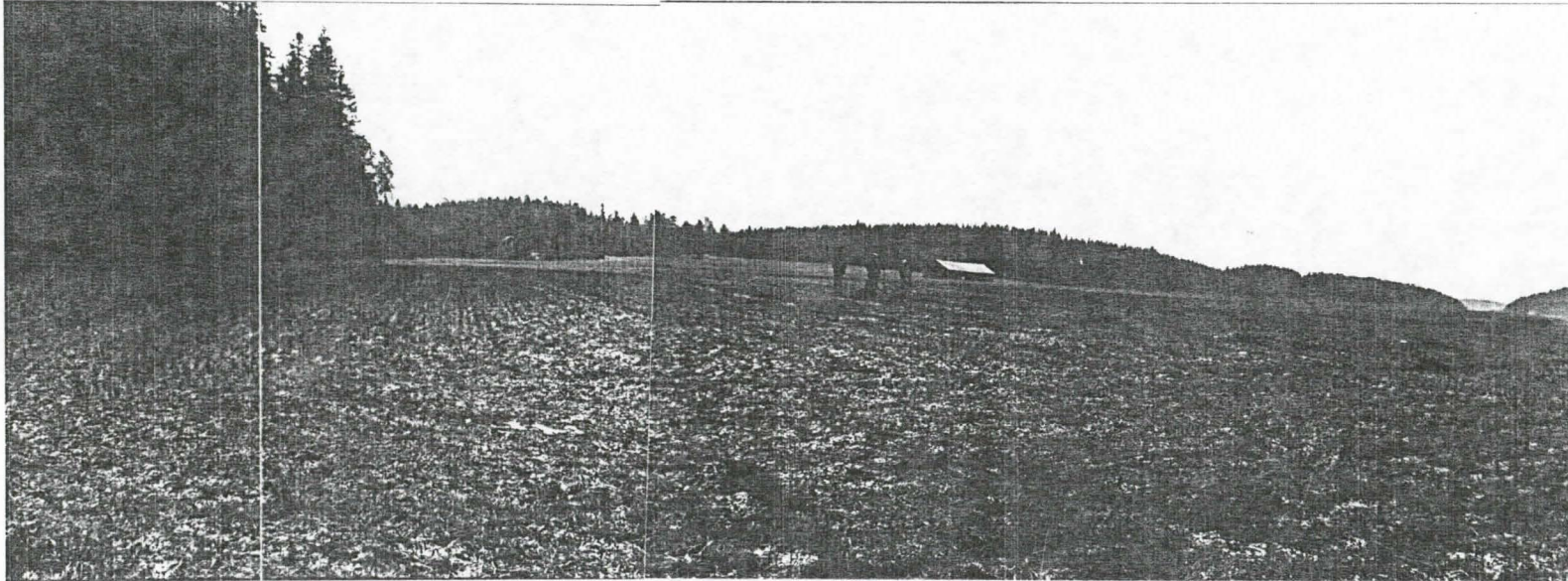
7. TYA 19827. Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaistan kaakkoisosa, taso V a, kuvattu pohjoisesta. Kuva Minna Närhi.

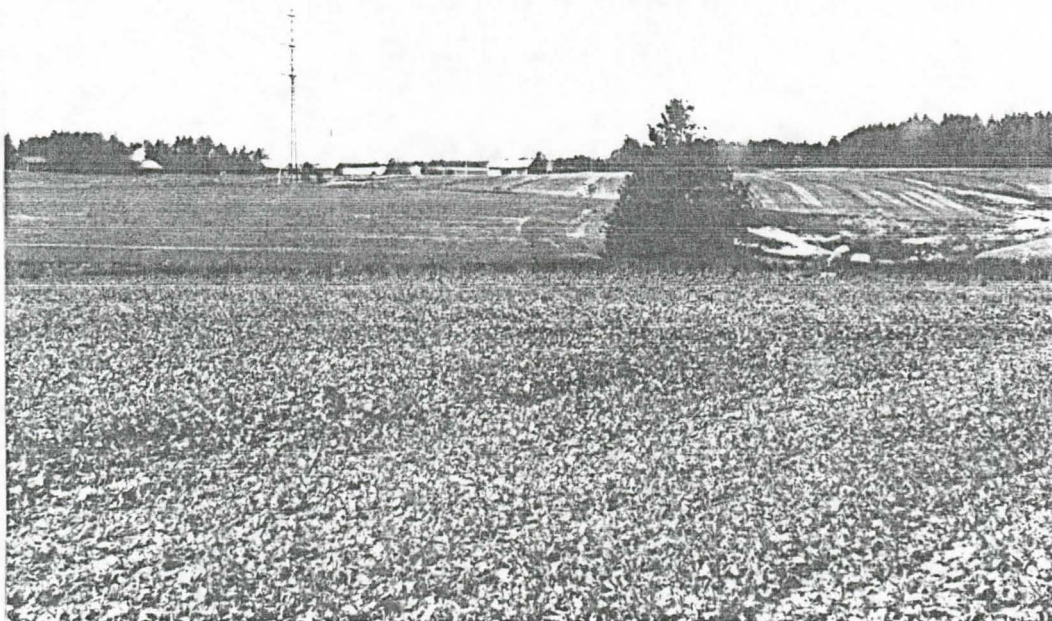
8. TYA 19838. Lieto, Vanhalinna, 1992. Linnavuoren kaakkoisrinne, koekaista, lounaisprofiili, kuvattu idästä. Kuva Minna Närhi.

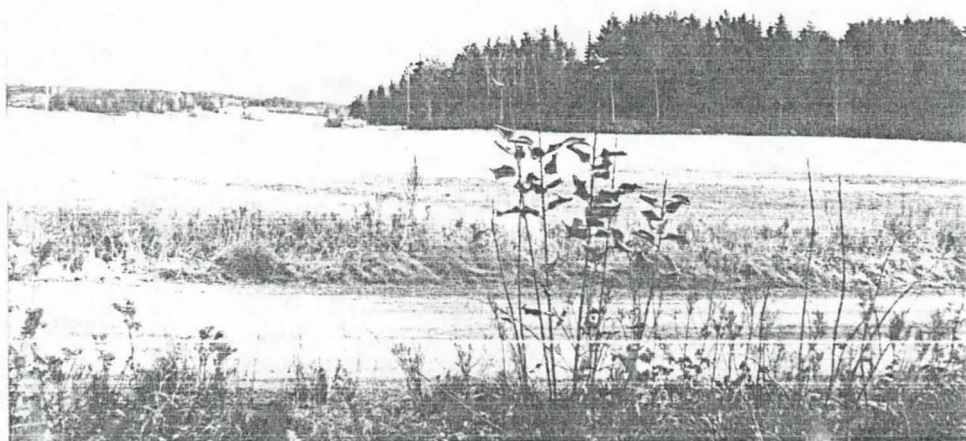
9. TYA 19845. Linnavuoren kaakkoisrinne. Koekaistan kaakkoisprofiili, kuvattu luoteesta. Kuva Minna Närhi.

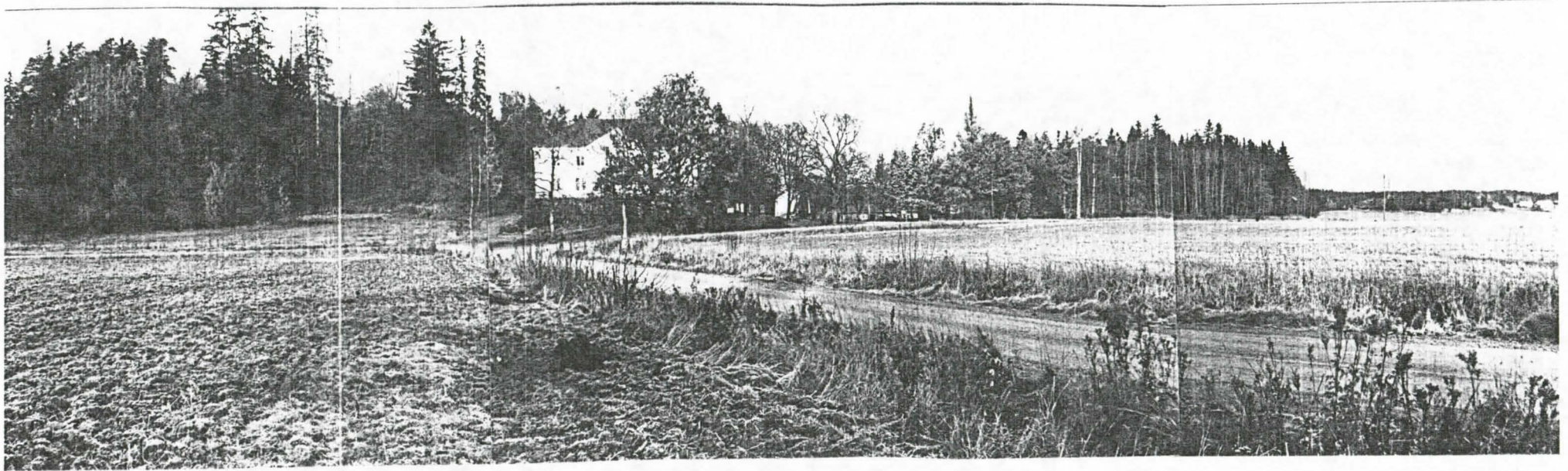
10. TYA 19866-19867. Linnavuoren länsipuolen pelto, koekuopitusalue A, kuvattu koillisesta. Linnavuoren reuna vasemmalla.
Kuva Ulla Lähdesmäki.

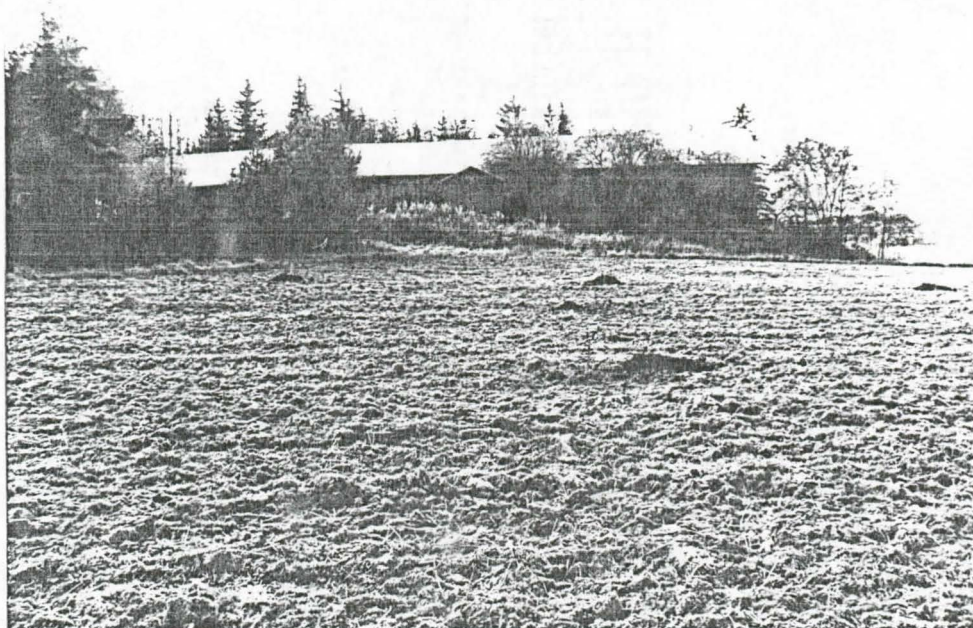
11. TYA 19792 Yleiskuva linnavuoren länsipuolen peltoalueesta, koekuoppa-alue A ennen kuopitusta. Tältä alueelta löytyi runsaasti savitiivistettä ja kuonaa pellon pinnasta. Koekuoppa 1 kuvan keskustassa näkyvän puun oikealla puolella. Kuvattu kaakosta. Kuva Ulla Lähdesmäki.

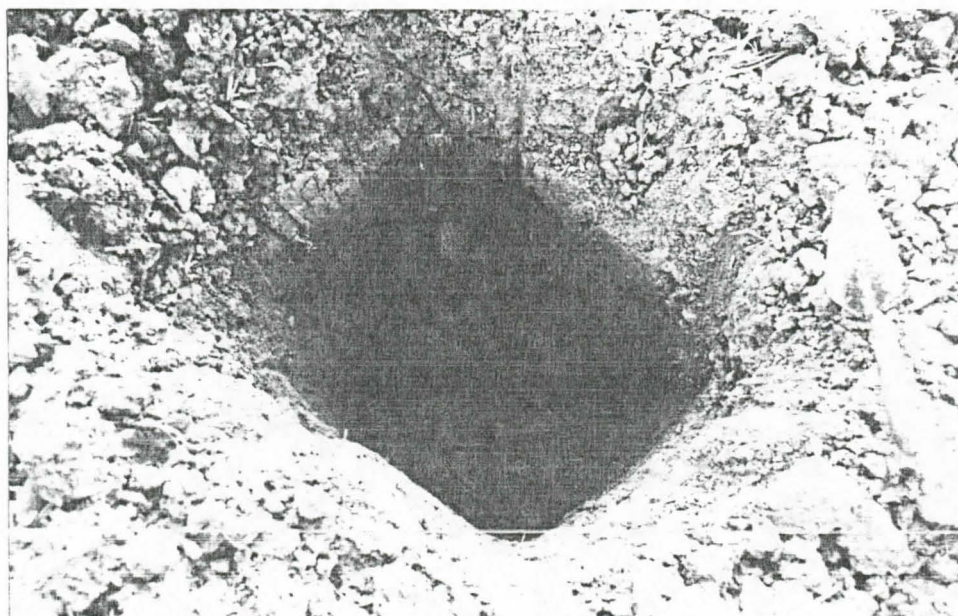
12. TYA 19849. Linnavuoren kaakkoispuolen peltoalue, kuvattu etelästä. Tältä alueelta löytyi pii-, kvartsi- ja kivilajiartefakteja pellon pinnasta. Kuva Ulla Lähdesmäki.

13. TYA 19846-19848. Lieto, Vanhalinna. Yleiskuva linnavuoren etelä- ja kaakkoispuolen peltoalueesta. Etualalla koekuoppa-alue C. Näiltä peltoalueilta löytyi pii-, kvartsi- ja kivilajiartefakteja. Kuvattu etelästä. Kuva Ulla Lähdesmäki.

14. TYA 19850 Linnavuoren eteläpuolen peltoalue, koekuopitusalue C, kuvattu idästä. Taustalla Vanhalinnan riihi. Kuva Ulla Lähdesmäki.

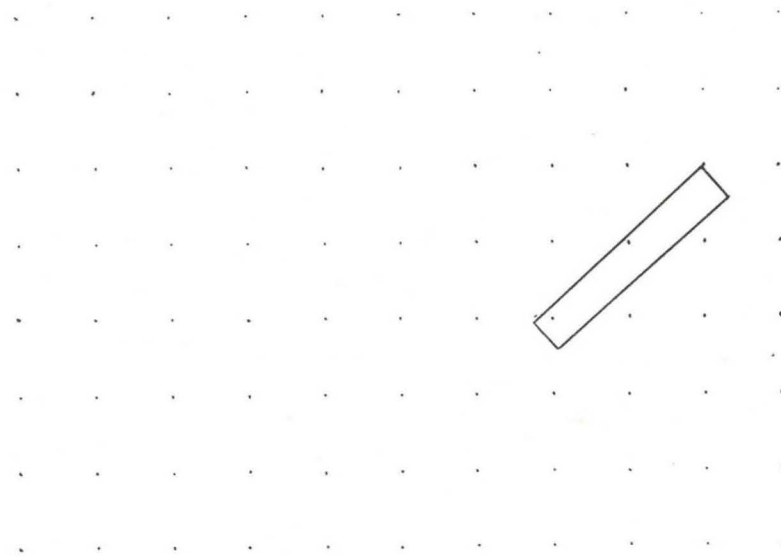
15. TYA 19851 Linnavuoren eteläpuolen peltoalue, koekuoppa-alue C, koekuoppa 17, kuvattu koillisesta koekuoppaa, jossa erottuu peltomultakerroksen ja hiesusaven raja. Kuopan syvyys 60 cm. Kuva Ulla Lähdesmäki.

490/500

□ 34,44

500/500

□ 33,51

480/510

□ 30,97

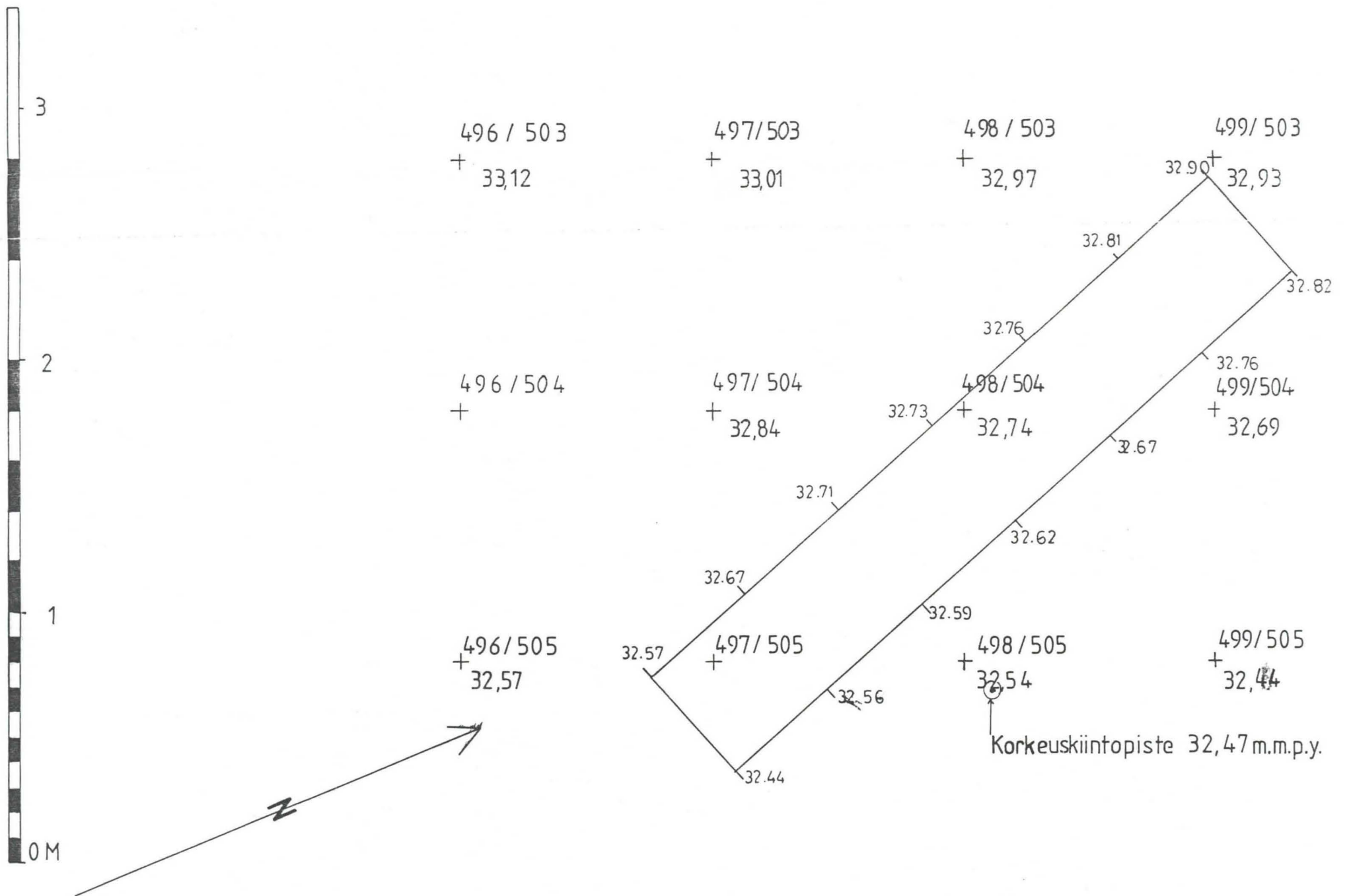
490/510

□ 30,59

500/510

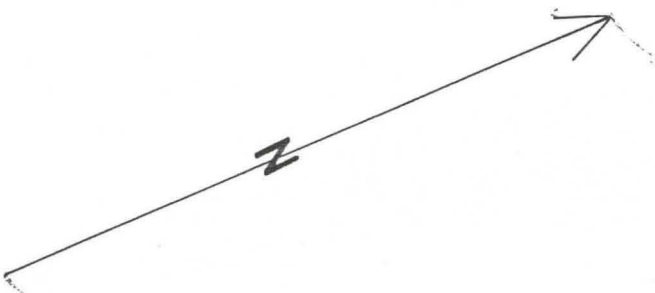
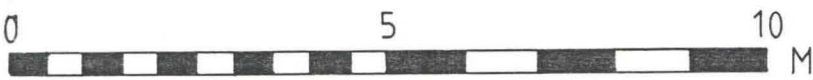
500/500

□ 31,03

510 / 500
□ 32,71

520 / 500
□ 31,20

500/503

+

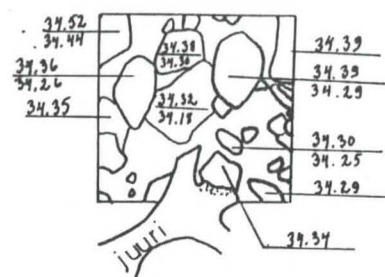
LIETO, VANHALINNA, LINNAVUORI
1992
OSAYLEISKARTTA
KARTTA 2 KP 32,47
MK 1:100 (YLEMPI) , MK 1:20 (ALEMPI)
ABSOLUUTTISET KORKEUDET
PIIRT. MINNA NÄRHI 23.7 - 92

500/504

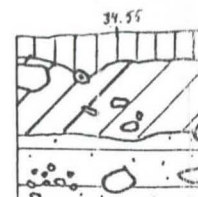
+

500/505

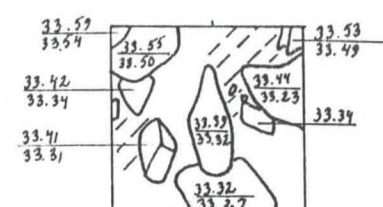
+

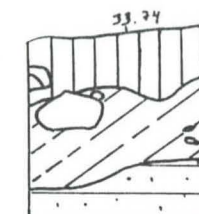
490 / 500
välitaso

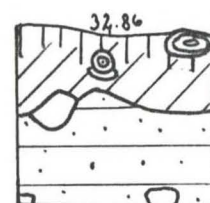
490 / 500
lounaisprofiili

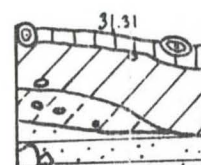
500 / 500
välitaso

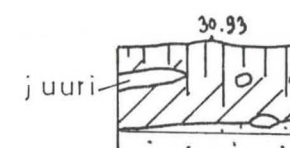
500 / 500
lounaisprofiili

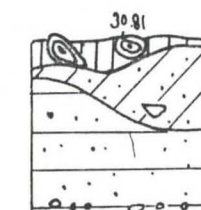
510 / 500
lounaisprofiili

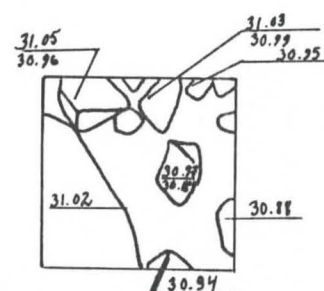
520 / 500
lounaisprofiili

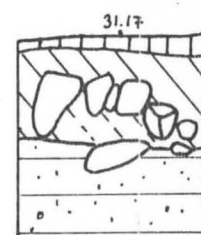
480 / 510
lounaisprofiili

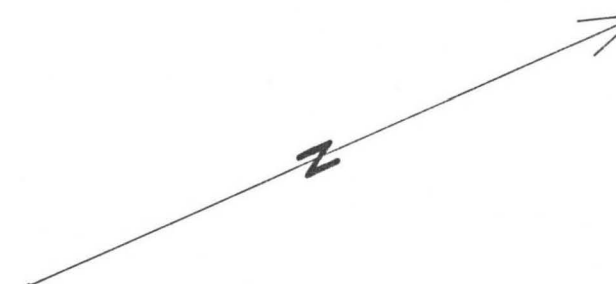
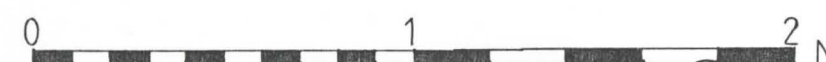
490 / 510
lounaisprofiili

500 / 510
välitaso

500 / 510
lounaisprofiili

pintaturve

hiekkainen multa

puhdas hiekka

nokimaa

likamaa

siltti

LIETO, VANHALINNA, LINNAVUORI

1992

KOEKUOPAT

KARTTA 3

MK 1:20 KP 32, 47

ABSOLUUTTISET KORKEUDET

PIIRT. MINNA NÄRHI 22.7. 1992